

Blížia sa voľby do orgánov samosprávy, ktoré budú 27. novembra 2007. V tomto čísle našich novín vám predstavíme tak 12 kandidátov na funkciu primátora, ako aj 46 kandidátov na funkciu poslancov. V budúcom, novembrovom čísle Želiezovského spravodajcu poskytneme priestor všetkým dvanástim kandidátom na funkciu primátora.

Septembrové zasadnutie MsZ

Rozbehnú sa rokovania o recyklačnej elektrárni

Poslanci Mestského zastupiteľstva v Želiezovciach sa zišli na svojom 42. riadnom zasadnutí dňa 30. septembra v sobášnej sieni mestského úradu. V úvode schválili VZN o postupe pri podávaní, prijímaní, evidovaní, prešetrovaní, vybavovaní a kontrole vybavenia sťažností a petícií. V prvom čítaní sa zaoberali VZN o životnom prostredí, v súvislosti s ktorým vznikla diskusia o prísnowi, kontrole dodržiavania, sankcionovania a prezentácie všeobecne-záväzných nariadení. MsZ zobralo návrh na vedomie a tým ho posunulo do druhého čítania. Schválilo zmeny a doplnky č. 5 k územnému plánu mesta, zmenu VZN č. 16/2009 o výške príspevku na čiastočnú úhradu nákladov na školách a v školských zariadeniach v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta. Na ponuku mesta na odpredaj budovy bývalej MŠ vo Svodove reflektoval jeden záujemca – spoločnosť so sídlom v Čate. Peter Martosy skonštatoval v súvislosti s jej ponukou hneď dve pozitíva: pôvodnú znalcom odhadnutú cenu sa podarilo zvýšiť o 7000 eur a v meste pribudne ďalší podnikateľský subjekt. Poslanci boli uistení, že v zmysle uznesenia MsZ z minulého zasadnutia bude príjem z predaja vo výške 39 900 eur použitý na rekonštrukciu domu smútku vo Svodove a predaj schválili. MsZ opätovne vyhlásilo verejnú obchodnú súťaž na odpredaj pozemkov, ako aj na odpredaj nehnuteľností bývalého Bytového podniku. Zaoberalo sa problematikou nezastavaných pozemkov v Csikókerte a schválili spôsob predfinancovania investičných aktivít pomocou úverového produktu.

5%-ná spoluúčasť mesta v projekte rekonštrukcie centra: za 61 625 eur získame 1 170 891 eur.

2

Biodiverzita vyjadruje rozmanitosť a premenlivosť na všetkých organizačných úrovniach živej prírody.

4

Tanečný súbor Kincső oslávila v polovici septembra 15. výročie svojho založenia. Na slávnostnom otvorení jubilejného podujatia s názvom Tri dni, tri noci sa zúčastnil aj minister pôdohospodárstva Zsolt Simon, ktorý spolu s primátorom podujatie otvoril.

Foto: (ic)

Kandidáti na funkciu primátora v komunálnych voľbách dňa 27. novembra 2010

P.č.	Meno, priezvisko a titul kandidáta	Vek	povolanie	Trvalý pobyt	Politická strana resp. koalícia
1	Bakonyi, Pavel, Ing. arch.	59	architekt	Nová 5	nez. kandidát
2	Bálint, Ladislav, Mgr.	47	obch. riaditeľ	Schubertova 9	SaS
3	Dulai, František	63	pedagóg	Hurbanova 10	nez. kandidát
4	Gažo, Gabriel	37	št. zamestnanec	L.Štúra 11	nez. kandidát
5	Haborák, Milan, Mgr.	37	živnostník	Hviezdoslavova 52	MOST-HÍD
6	Kišďurka, Marián, Mgr.	25	proj. manažér	Fučíkova 9	nez. kandidát
7	Kokoška, Miroslav	53	vodič	Kpt.Nálepku 18	nez. kandidát
8	Kuruc, Štefan, Ing.	56	ekonóm	Záhradná 32	nez. kandidát
9	Nagy, Gejza, JUDr.	62	právník	Schubertova 39	nez. kandidát
10	Nagyová, Eva	38	podnikateľka	Mikulská 95	nez. kandidát
11	Tomašovič, Vojtech, Mgr.	56	učiteľ	Krátka 10	nez. kandidát
12	Vékony, Ladislav, Ing.	52	št. zamestnanec	Svodov č. 150	nez. kandidát

Prečo centrum? To podporujú

Na septembrovom zasadnutí mestského zastupiteľstva sa poslanci zaoberali aj prehľadom podaných žiadostí mesta o nenávratný finančný príspevok z eurofondov. Z pracov-

ného materiálu vyplynulo, že v ostatnom období mesto získalo podporu na projekty s celkovými nákladmi 6 089 005,39 €. Pri 5 %-nom spolufinancovaní to znamená, že za 273 382,53 € vlastných prostriedkov získame dotáciu vo výške 5 649 049,04 € s tým, že je potrebné vyfinancovať určité neoprávnené náklady súvisiace s projektmi vo výške asi 150 000 €. Mesto má podané aj ďalšie pro-

jekty, o ktorých zatiaľ nebolo rozhodnuté a v prípade ktorých celkové náklady dosahujú 1 903 393,87 €. Oprávnené náklady týchto projektov sú vo výške 1 871 034,14 €, z čoho spolufinancovanie mesta je 93 567,78 €, 95 %-ná dotácia by v prípade úspešnosti všetkých nerozhodnutých projektov tvorila 1 777 485,89 €.

V súvislosti s jedným z najväčších projektov mesta – rekonštrukciou verejných priestorov centrálnej mestskej zóny, ktorá v súčasnosti prebieha, boli v meste vedené rozsiahle diskusie o opodstatnenosti tohto projektu. Vlastné náklady mesta v tomto projekte sú vo výške 208 969 €. „Ak by sme túto sumu použili na rekonštrukciu inej ulice, na veľa by to nestačilo a nedostali by sme žiadnu podporu z fondov, pretože výzva bola určená na rekonštrukciu centrálnych častí. Tým, že ju použijeme na tento účel, sme pri 5 %-nej spoluúčasti 61 625 eur získali z fondov 1 170 891 eur. Preto rekonštruujeme centrum mesta a nie niektorú inú ulicu,“ povedal nám primátor. (ik)

Rekonštrukcia ZŠ na Mierovej ulici pokračuje

O tom, či a ako sa darí zladit' stavebné úpravy interiéru i exteriéru budovy s prebiehajúcim vyučovaním, sme sa porozprávali s riaditeľkou školy Martou Zabadalovou: „Jednoducho to musíme zladit'. Výhodou je, že 4 triedy sú zatiaľ umiestnené v budove Centra voľného času, takže to nemajú ďaleko ani vyučujúci, ani žiaci do jedálne alebo na telesnú. Od októbra však CVC začína svoju činnosť, takže dve triedy sa musia presťahovať späť.“

V budove sa kompletne pre-
rába vodoinštalácia, v triedach sa klasické vodovodné batérie vymieňajú za páčkové, vymieňajú sa obkladačky a chodby sú zatrasené. „Snažíme sa žiakov izolovať od robotníkov, aby sa nečistoty neroznášali po celej budove. Práce prebiehajú na jednej strane budovy a sociálne zariadenia sú tiež rozdelené, chlapci chodia dole a dievčatá hore. Na každom poschodí pribudli aj sociálne zariadenia pre imobilných. Všetky triedy sú už vybrúsené, niektoré je potrebné ešte vymalovať, v triedach, kde bol gumolít, je už kompletne nalepený nový. Do suterénu deti nechodia, je zaprataný polystyrénom, ako aj spojovacie chodby.“

Po dokončení tried príde na rad západ-

ná strana budovy – odborné učebne. Počasie zároveň súri robiť už aj vonkajšie práce, ako zatepľovanie budovy, strechu. Potom príde na rad prístavba k budove školskej jedálne, čím vznikne nová trieda, prebudovanie strechy na budove školských dielní na šikmú a postavenie spojovacej chodby od telocvične k školským dielniam a jedálni...

Ako nám na záver povedali pracovníci školy, od realizácie projektu očakávajú moder-

nejšiu školu s lepším vybavením, ale i to, že žiaci si zariadenie budú viac vážiť. Zároveň však aj väčší pokoj, keď sa po skončení prác vráti život školy opäť do svojich koľají - dodala riaditeľka Marta Zabadalová. (šh, foto: Eudo Jonáš)

Krátko

Koncom augusta mestská polícia vypátrala podozrivých z krádeže železných dverí, ktoré páchatelia odcudzili deň predtým z areálu slovenskej základnej školy. Odcudzené dvere boli vďaka včasnému zásahu vrátené škole.

Napriek avizovaniu vypísania novej výzvy o nenávratný finančný príspevok (NFP) na riešenie likvidácie odpadových vôd – dobudovanie kanalizácie na september sa v tomto období neobjavila vhodná výzva, kde by mesto Želiezovce mohlo byť oprávneným žiadateľom. Mesto je pripravené aktuálne reagovať na prípadnú výzvu a opätovne podať žiadosť o NFP na dobudovanie kanalizácie v meste.

Mesto pokračuje vo vymáhaní nedoplatkov na nájomnom. Vo viacerých prípadoch dostalo od okresného súdu platobné rozkazy, ktoré boli odovzdané exekútorovi na vymáhanie. V rozhodujúcej väčšine prípadov dochádza k výraznému poklesu nedoplatkov, noví dlžníci sa objavili iba v nájomnom dome na Rákócziho ulici.

Súčasťou programu 42. zasadnutia MsZ bol aj návrh na zrušenie uznesenia z októbra 2008, v ktorom zastupiteľstvo dáva súhlas na podpísanie zmluvy medzi mestom a PD Želiezovce o zámene pozemkov, kde za pozemky v extraviláne malo mesto získať pozemky pod kúpaliskom a kempingom. Návrh na zrušenie podal Róbert Gulyás, ktorý zmluvu nepovažoval za výhodnú pre mesto. Poslanci na návrh Jána Cserbu tento bod vypustili z programu rokovania. Vklad do katastra zmluvné strany pozastavili v marci tohto roka.

V Csikókerte je 18 pozemkov, ktoré od konca 80-tých rokov minulého storočia postupne až do nedávno minulých rokov mesto odpredalo záujemcom na výstavbu rodinných domov a doteraz sú nezastavané. Neskôršie zmluvy obsahujú možnosť odstúpenia pri nesplnení podmienok alebo spätného odkúpenia nehnuteľnosti. Mesto sa zaoberá touto otázkou v snahe predísť špekuláciám s pozemkami.

Výpadky v podielových daniach, ktoré v uplynulých mesiacoch existenčne ohrozili chod slovenských samospráv, budú uhradené iba z čiastočne, informoval primátor koncom septembra s odvolaním sa na vyjadrenie ministra financií. Pokles príjmov z podielových daní bol najväčší v jarných mesiacoch, keď v apríli a máji dostalo mesto iba 40 % a v júni dokonca iba 20 % z očakávaných príjmov z tohto zdroja.

V polovici septembra rokoval železovský dekan rímsko-katolíckej cirkvi Rudolf Galgóczy

Krátko

s primátorom mesta o možnostiach rekonštrukcie hrobky Esterházyovcov. Mesto pred tromi rokmi získalo grant na čiastočnú opravu hrobky, avšak viac možností by sa naskytko, keby malo túto nehnuteľnosť vo svojom majetku. Preto témou rokovania bola možnosť prevodu kaplnky na mesto za symbolickú sumu.

Železovský most cez Hron má byť počas rekonštrukcie úplne uzavretý iba v dvoch prípadoch, informoval primátor Pavel Bakonyi. Podľa vyjadrenia dodávateľa v oboch prípadoch to má byť len na niekoľko dní a načasovanú na víkendy, aby uzáverka čo najmenej obmedzovala dopravu.

Mesto má 36 km cestných komunikácií, pričom rekonštrukcia 1 metra stojí približne 170 eur, odznelo na septembrovom rokovaní mestského zastupiteľstva. Lahko sa dá vypočítať, že kompletná rekonštrukcia železovských komunikácií by stála 6 120 000 eur, čo mnohokrát presahuje možnosti mesta, počítajúc hoci aj vo viacročnom alebo – desaťročnom horizonte.

Slovenský film Pokoj duši v hlavnej úlohe s našim rodákom Attilom Mokosom získal hlavnú cenu na medzinárodnom filmovom festivale v americkom Kansas City.

Rozbehnú sa...

1→

Schválili memorandum o spolupráci pri príprave investície – recyklačnej elektrárne, ktorú by v prípade úspešných rokovaní zahraničný investor postavil v Železovciach. Poslanci boli oboznámení s aktuálnym stavom v oblasti podaných projektov, ako so stavom vymáhania nedoplatkov za nájomné v mestských nehnuteľnostiach. Primátor informoval prítomných o svojich rokovaníach a programe v septembri a poslanci sa oboznámili aj so správou o činnosti mestskej polície za mesiac august. Interpelácie poslancov sa týkali termínov vyplatenia mestských dotácií, uznesení o pomenovaní verejných priestorov či možnosti mesta vplývať na udržiavanie rodinných domov pri hlavnom ťahu. (ik)

Zoznam kandidátov do MsZ v komunálnych voľbách 2010

P.č.	Meno, priezvisko a titul kandidáta	Vek	povolanie	Trvalý pobyt	Pol. strana, koalícia
1	Adamcsek, Csaba	33	podnikateľ	Jilemnického 9	SDKÚ-DS
2	Bálint, Ladislav, Mgr.	47	obchodný riaditeľ	Schubertova 9	SaS
3	Borková, Mária	52	živnostník	Rákócziho 1	MOST-HÍD
4	Boška, Ladislav	38	adm. pracovník	L. Štúra 14	SDKÚ-DS
5	Botta, Vladimír	42	obchodný manažér	Schubertova 40	nez. kandidát
6	Csenger, Tibor, Ing.	45	strojný inžinier	Tulipánová 6	SMK-MKP
7	Cserba, Ján, Ing.	46	poľn. inžinier	Kpt. Nálepku 21	SMK-MKP
8	Cserbová, Gabriela	55	živnostníčka	Poľná 44	nez. kandidát
9	Csicsmanová, Diana, Ing.	38	živnostník-ekonom	Mikulská 20	SDKÚ-DS
10	Csonka, Ákos, Bc.	23	študent	L. Štúra 14	SMK-MKP
11	Frenková, Eva	48	operátorka	Železničná 31	SDL
12	Gažo, Gabriel	37	št. zamestnanec	L. Štúra č. 11	nez. kandidát
13	Gulyás, Róbert, Ing.	45	konateľ	Adyho 12	nez. kandidát
14	Haborák, Milan, Mgr.	37	živnostník	Hviezdoslavova 52	MOST-HÍD
15	Harisová, Mária	54	zdravotná sestra	Hronska 33	SMK-MKP
16	Hasznos, Miroslav	35	SZČO	Mikulská 1	SaS
17	Horánsky, Ladislav, Ing.	40	podnikateľ	Sacherová 1	SDKÚ-DS
18	Horváth, Géza, RNDr.	59	učiteľ	Agátová 10	SMK-MKP
19	Jámborová, Silvia, PaedDr.	38	učiteľka	Mierova 60	MOST-HÍD
20	Kepka, Marek	30	učiteľ	Mierova 35	SMK-MKP
21	Konopka, Miloslav	31	podnikateľ	Lipová 12	MOST-HÍD
22	Kovács, Kazimír, Ing.	37	koordinátor	Sládkovičova 5	MOST-HÍD
23	Martosy, Peter, Ing.	44	podnikateľ	Nezábudková 3	nez. kandidát
24	Melczer, Gabriel, Ing.	43	strojný inžinier	Úzka 27	SMK-MKP
25	Mészáros, Ondrej, JUDr.	52	advokát	Brezová 10	nez. kandidát
26	Mihók, Róbert	47	podnikateľ	Poštová 11	SDKÚ-DS
27	Miklóšová, Tímea, Ing.	33	manažér	Železničná 1	MOST-HÍD
28	Mocsyová, Katarína	50	živnostníčka	Dóžova 11	nez. kandidát
29	Molnár, Tibor, Ing.	47	stav. inžinier	Agátová 18	nez. kandidát
30	Nagy, Attila	38	podnikateľ	Mikulská 95	nez. kandidát
31	Nagyová, Eva	38	podnikateľka	Mikulská 95	nez. kandidát
32	Pivarčiová, Ludmila	57	živnostníčka	Mierová 57	nez. kandidát
33	Polka, Pavel	58	THP	Nová 1	nez. kandidát
34	Pomposová, Edita	54	nezamestnaná	Jesenského 3	KSS
35	Récsei, Róbert, Ing.	42	poľn. inžinier	Veľký Dvor 27	SMK-MKP
36	Režo, Juraj, Mgr.	58	pedagóg	Hronska 1	nez. kandidát
37	Salma, Ján	58	stavbár	Mierová 61	nez. kandidát
38	Sokol, Ladislav	49	živnostník	Lipová 2	MOST-HÍD
39	Szabó, Ladislav, Ing.	53	podnikateľ	Brezová 3	MOST-HÍD
40	Šebók, Karol, MUDr.	65	lekár	kpt. Nálepku 12	SDKÚ-DS
41	Šedivá, Marianna, Ing.	40	ekonom	Jilemnického 5	nez. kandidát
42	Tomašovič, Vojtech, Mgr.	56	učiteľ	Krátka 10	nez. kandidát
43	Tóthová, Katarína, Ing.	48	živnostník	Kherndlova 5	nez. kandidát
44	Turzová, Irena, PaedDr.	50	št. zamestnanec	Brezová č. 13	nez. kandidát
45	Vargová, Ludmila	52	nezamestnaná	Poľná 26	KDH
46	Vékony, Ladislav, Ing.	52	št. zamestnanec	Svodov č. 150	nez. kandidát

Želiezovce hlavným mestom - biodiverzity

Biologická rozmanitosť neznamená upravené priestranstvá

Začiatkom septembra sa po celom Slovensku – aspoň v environmentálnych kruhoch – hovorilo o Želiezovciach. Naše malé mestečko dokázalo v zápole o prístup k biodiverzite pri príležitosti Medzinárodného roka biodiverzity poraziť krajské a okresné mestá a v celoslovenskej súťaži samospráv získalo titul Hlavné mesto biodiverzity. Slávnostné vyhodnotenie súťaže sa konalo 9. septembra v Bratislave pod patronátom Regionálneho environmentálneho centra, ktoré celoštátnu súťaž zorganizovalo. Želiezovce súťaž vyhrali vo svojej kategórii miest s počtom obyvateľov do 10 000 a získali aj absolútne prvenstvo v súťaži, ako aj diplom za najlepší projekt.

V súťaži o hlavné mesto biodiverzity sa hodnotil prístup samospráv k biodiverzite v oblastiach verejnej zelene, poľnohospodárstva, vodstva, lesov, územného plánovania, environmentálnej výchovy a spolupráce s verejnosťou. Účasť mesta v súťaži zabezpečovali pracovníci oddelenia životného prostredia Gabriela Bieliková, Jana Kišďurková a Alexander Tóth.

Činnosť mesta v každej z týchto oblastí bolo potrebné dokumentovať aj projektom, aj preto iba 20 zo 139 oslovených slovenských miest splnilo podmienky na účasť v súťaži. „Vítazstvo v súťaži projektov si vyslúžil náš projekt Duby, pamiatka na rod Esterházyovcov, zameraný na ošetrovanie drevín v parku. Uskutočnený bol vlni pri príležitosti Dňa Zeme, keď s podporou nadácie Ekopolis a skupiny Skanska prebehlo ošetrovanie drevín v parku spojené s prednáškami pre verejnosť. Z tohto projektu vznikla dokumentácia

tretí sektor aj podnikatelia,“ hovorí Gabriela Bieliková, ktorá uviedla aj ďalšie projekty, vďaka ktorým naše mesto získavalo body v súťaži. Ide o *Zazelenenie a revitalizácia zelene* ako opatrenie na zlepšenie kvality ovzdušia v meste Želiezovce (žiaľ nepodporený, čaká sa na ďalšiu výzvu), *Enviroprojekt 2008* – prebúdzanie environmentálneho citenia v predškolskom veku (s spolupráci s miestnou MŠ), *Deň Zeme* (tento rok zameraný na biodiverzitu), *Ekologická stabilita a biodiverzita Dolného Pohronia* (spracovanie ekostabilizačných opatrení aplikovateľných na širšie okolie v spolupráci so Štátnymi lesmi, vodohospodármi a poľnohospodármi), *Bonitované pôdno-ekologické jednotky v katastrálnom území mesta* (vypracovanie prehľadu typov pôd na území mesta s určením ich potenciálu a vytypovaním chránenej poľnohospodárskej pôdy), *Deň vody* (odber a analýza vzoriek od obyvateľov), *Deň vtáctva* (interaktívne náučno-praktické výstavy), *Pro-Local* (v spolupráci s OZ Formica – vytvorenie databázy odborných prác týkajúcich sa územia a okolia Želiezoviec). „Vysoko pozitívne bolo hodnotené tepelné hospodárstvo, teda zmena palivovej základne z fosilného zdroja na obnoviteľný zdroj (z plynu na slamu), ďalším významným ukazovateľom bol podiel vodných tokov v rámci katastra mesta,“ dodáva Alexander Tóth. Bodované

boli aj napríklad súťaž o najkrajší balkón, predzáhradku a okolie bytového domu či akcia Krajší Hron – likvidácia nelegálnych skládok pri rieke a v meste. „Naše mesto vyniklo v súťaži aj v plnení úloh v environmentálnej oblasti nad rámec bežných samosprávnych povinností, napr. zapracovanie opatrení na ochranu prírody do VZN-iek. Najvyššie

hodnotené sú opatrenia v oblasti správy verejnej zelene, napríklad či sa uprednostňujú pôvodné dreviny vo výsadbe, či sú také lokality, ktoré nie sú pravidelne kosené, aby sa tam zabezpečila reprodukcia ekosystému, či sa používa miestny kompost, vertikálne zazeľňovanie

– popínavé rastliny, či sa kontroluje náhradná výsadba alebo či má mesto evidenciu zelene. V tejto oblasti sme uspeli veľmi dobre, lebo mesto vedie generel zelene od roku 1987. Po-

Biodiverzita

Pojem diverzita vo všeobecnosti znamená rozmanitosť a pestrosť. Biodiverzita - biologická diverzita - biologická rozmanitosť - vyjadruje rozmanitosť a premenlivosť na všetkých organizačných úrovniach živej prírody.

Od genetickej úrovne až po diverzitu spoločenstiev a ekosystémov, druhové bohatstvo organizmov (koľko druhov hmyzu, vtáctva, rastlín, stromov a pod.), ktoré sa v danom mieste vyskytujú (napr. v katastri mesta Želiezovce) a vyrovnanosť v rozložení jedincov medzi druhmi spoločenstva. Význam biodiverzity je pre človeka kľúčový. V podstate sme existenčne závislí na tzv. službách ekosystémov, ktoré podporujú, ba až podmieňujú život na Zemi: podieľajú sa na zachytení slnečnej energie, udržiavaní klímy, zložení atmosféry, kvalite vody, kolobehu látok a energie, eliminácii škodlivín, produkcii dreva, liečiv, plodín a podobne. Ekologické procesy tvorí súbor následných činností jednotlivých druhov rastlín, živočíchov, húb, lišajníkov a mikroorganizmov v spoločenstve. Tieto funkcie ekosystémov nevieme nahradiť, aj keby sa mohlo zdať, že technická vyspelosť nám to umožňuje. Vo všeobecnosti vyššia biodiverzita je charakteristická pre ekosystémy s efektívnejšou produktivitou, schopnosťou odolávať stresovým faktorom a zároveň udržať väčšie množstvo druhov organizmov v dobrej kondícii. (at)

žitívne boli hodnotené aj partnerstvá s tretím sektorom a verejnosťou pri environmentálnych aktivitách,“ hovorí Gabriela Bieliková a v súvislosti s verejnosťou dodáva: „Často sa nesprávne chápe pojem biodiverzita, čo neznamená upravené verejné priestranstvá, skôr je to naopak, aby bolo čo najmenej prvkov so zásahom človeka, aby biologická rozmanitosť bola čo najviac zachovaná. Mnohí sa pýtajú, v čom sme vlastne to prvenstvo dosiahli a často sme sa stretávali s negatívnymi reakciami u tých, ktorí to vedieť ani nechcú.“

Získanie titulu je teda vybojované tvrdou prácou, celkovým prístupom samosprávy, ako aj zapojením obyvateľov a podnikov do environmentálnej činnosti. „Na jednej strane nám z toho vyplývajú najmä povinnosti, ak chceme udržiavať dosiahnutú úroveň. Na druhej strane je to zviditeľňovanie mesta a možno určitá výhoda pri žiadostiach o finančné príspevky v oblasti životného prostredia,“ hovorí Jana Kišďurková a dodáva, že celkovo to však znamená väčšiu biologickú rozmanitosť v prírode okolo nás a preukázajú neustálu činnosť mesta v tomto smere. (ic)

Historicky a botanicky významné dreviny mesta Želiezovce, ktorá porotu zaujala najmä tým, že bola vyhotovená v štyroch jazykoch a v partnerstve s občianskym združením, navyše projekt sa uskutočnil na Deň Zeme, do ktorého sa v Želiezovciach zapojila verejnosť,

Budova pre najmenších bude bezpečnejšia

V čase, keď na jednej z mestských základných škôl prebieha rekonštrukcia, druhá zápasí s krízovým stavom. Novšia budova ZŠ na Komenského ulici, v ktorej sa nachádza jedáleň a triedy pre prvý stupeň – teda najmenších detí, čaká v týchto týždňoch na opravu strechy. Už na jar tohto roka sme informovali o zhoršujúcej sa situácii, keď strecha budovy v období veľkých dažďov viackrát a na viacerých miestach premokla, dokonca kus omietky opadol zo stropu priamo v kuchyni. Keďže strecha bola v opravovaní už viackrát, odborníci pripisovali tento stav poškodennej statike budovy a zlým základom.

Na jar tohto roka preto miestna firma D+G, s.r.o. opravila a posilnila základy. „Pri prácach sa zistilo, že kanalizačné potrubie pod budovou bolo porušené a odpadová voda ktovie odkedy vytekala priamo do zeme. Zistili sme tiež, že pod jedným zo obvodových múrov chýbal betónový základ. Tieto nedostatky boli odstránené – prebehla rekonštrukcia sociálnych miestností na prízemí, posilnili sa základy, časť múru bola obnovená a rekonštruovali sa aj kanalizačné rozvody,“ – hovorí riaditeľ ZŠ

s VJM Ladislav Kádasi. Druhá časť rekonštrukcie – obnova strešného pláňa – sa má realizovať v polovici októbra. Pre statickú poruchu budovy bola plochá strecha v minulosti mnohokrát opravovaná – plátaná. Podľa vyjadrenia statika mnoho vrstiev asfaltovej lepenky zatažilo strechu do takej miery, že v súčasnosti hrozí spadnutie. „Lepenkou ako nebezpečný odpad musí zlikvidovať špeciálna firma. Podľa plánov v októbri pristúpime k rekonštrukcii strechy, ktorá bude tentoraz už plechová. Vykoná sa aj izolácia a odvodnenie streš-

ného pláňa. Otázkou je len dostupnosť prostriedkov. Tie podľa možnosti poskytne mesto, avšak čakáme aj na rozhodnutie komisie na ministerstve školstva, kam sme cez krajský školský úrad podali žiadosť o pridelenie prostriedkov na odstránenie havarijného stavu,“ dodáva riaditeľ. Realizáciou prác sa odstráni najakútnejší problém školy, ako však hovoria kompetentní, komplexná pomoc v prípade radu ďalších porúch by sa zaistila iba rozsiahlou rekonštrukciou, najlepšie financovanou z fondov EÚ. (ik)

Dom služieb bude rekonštruovaný vďaka cezhraničnému projektu

V meste bude onedlho rekonštruovaný a modernizovaný ďalší objekt v centre mesta – dom služieb. Rekonštrukcia budovy sa uskutoční v rámci projektu Rozvoj podnikateľskej infraštruktúry miest Želiezovce a Isaszeg prostredníctvom centier podnikateľských služieb. Mesto získalo 273 837 eur na uskutočnenie tohto cezhraničného projektu, ktorý bol podaný v spolupráci s mestom Isaszeg, z programu Európskej územnej spolupráce SR–MR. Hlavnou aktivitou je založenie medzinárodnej podnikateľskej infraštruktúry Želiezovce Isaszeg Business – záujmové združenie PO, ktoré budú tvoriť obaja partneri s cieľom úzkej spolupráce a kooperácie cezhraničnej podnikateľskej infraštruktúry. Súčasne na oboch stranách budú založené Centrá podnikateľských služieb, ktoré budú poskytovať

podnikateľské a odborné služby pre podnikateľov a pomáhať pri vyhľadávaní možností spolupráce medzi podnikateľmi.

V rámci projektu by sa v rekonštruovanej budove Domu služieb malo vytvoriť Centrum podnikateľských služieb. Modernizácia a rekonštrukcia objektu by mala zahŕňať výmenu okien, obnovu fasády, sociálnych zariadení a zateplenie budovy a obnovu strešného pláňa. Súčasťou je zariadenie priestorov a vybavenie dvoch kancelárií. Podnikateľské centrum bude poskytovať bezplatné odborné služby pre podnikateľov, najmä v oblastiach financií, účtovníctva, daňových otázok a podnikateľského poradenstva. (ik)

Na referendum prišlo 23,34% Želiezovčanov

V sobotu 18. septembra sa aj v našom meste otvorili referendumové miestnosti, vďaka čomu sa aj Želiezovčania mohli vyjadriť k známym šiestim otázkam. Ale podobne, ako na celom Slovensku, ani u nás sa k volebným urnám nedostavila nadpolovičná väčšina voličov a možno povedať, že šesť referendumových miestností zívlo prázdnotou. Zo 6050 zapísaných voličov prišlo k urnám 1412. Za zrušenie povinnosti platiť koncesionárske poplatky za služby STV a SRo hlasovalo 1244, proti 112 občanov. Za obmedzenie imunity poslancov NR SR bolo 1343, proti 28 a za zníženie počtu poslancov 1338 a proti 39 občanov. Ustanovenie maximálnej obstarávacej ceny na osobné motorové vozidlá orgánom verejnej moci 40 tisíc eur podporilo 1281 Želiezovčanov, 80 bolo proti, možnosť voliť poslancov NR SR a Európskeho parlamentu prostredníctvom internetu by uvítalo 1048 občanov, 269 je za len klasický spôsob. Za zrušenie práva na odpoveď podľa tlačového zákona pre osoby poverené výkonom verejnej moci sa vyslovilo 1127 Želiezovčanov, 168 ich bolo proti.

Referendum prebehlo vo všetkých miestnostiach pokojne a počas celého dňa nebolo v súvislosti s ním na území mesta zaznamenané žiadne narušenie verejného poriadku. (šh)

Slúži svojmu účelu

Západoslovenská energetika, a. s. (ZSE) je od roku 2002 súčasťou najväčšej európskej energetickej skupiny E.ON. Takéto členstvo, okrem nesporných výhod na trhu, znamená aj isté záväzky. V prípade ZSE, ako to spoločnosť proklamuje, je to snaha byť lídrom aj v otázkach spoločenskej zodpovednosti, čo znamená podporovať sociálne, kultúrne, environmentálne, športové i zdravotné projekty na západnom Slovensku.

Ako sme už uviedli v minulom čísle, na jednu z projektových výziev zareagovala Základná škola na Mierovej ulici a v rámci projektu Rodinný futbal získala 3600 eur. Za príspevnia sponzorov tak k multifunkčnému ihrisku pribudla trojstupňová, 24 metrov dlhá tribúna s kapacitou 150 osôb.

Ako sme sa boli presvedčiť, tribúna slúži svojmu účelu a pochvaľujú si ju športovci i prizerajúci sa. Napokon, projekt nebol robený samoučelne, projektová výzva bola príležitosťou na uspokojenie potreby. (šh)

Ako ovplyvniť zásahy do prostredia pri Hrone? Možno územným plánom zóny.

Spleť záujmov niekoľkých subjektov ovplyvňujúcich životné prostredie v okolí, neadekvátne zásahy do prírody, vzrastajúca nepokojnosť a obavy o zachovanie prírodného prostredia. Takéto činitele vystupujú čoraz častejšie pri skloňovaní pojmov Hron, lužné lesy, okolitá poľnohospodárska pôda. Pri ich vyslovení veľká časť obyvateľov asociuje na slová ťažba štrku, vodné elektrárne, holorub, znehodnocovanie a pod. Nie je to celkom v poriadku.

Mestám a obciam sa ako-tak darí vplývať na rozvoj a všeobecne život vo svojich intravilánoch pomocou územných plánov, rôznych ďalších rozvojových dokumentov, nariadení. To, čo sa deje v extraviláne, samosprávy spravidla zaujíma menej a aj keby, nemajú potrebné páky na ovplyvňovanie procesov. Aj v našom meste to bolo podobne, činnosti zasahujúce do životného

prostredia sa ako keby premožili a dostali sa do centra pozornosti veľkej časti obyvateľov. „Život priniesol situáciu, kedy sa musíme vážne zamyslieť nad možnosťami riadenia rozvoja a využívania územia Hrona. Ako nadregiónálny biokoridor je využívaný na rekreáciu, šport, oddych. Na tomto území vyvíjajú činnosti aj tri základné odvetvia národného hospodárstva: lesné, vodné hospodárstvo a poľnohospodárstvo. K nim môžeme pripočítať rekreáciu, šport a ochranu životného prostredia. Tieto činnosti mnohokrát prichádzajú do konfliktu. Preto by bolo potrebné regulovať ich činnosť, využívanie tohto územia a stanoviť pravidlá, zabezpečujúce ich bezproblémové pôsobenie. Nepríjemne vnímaná činnosť je ťažba štrku z Hrona, týkajúca sa Povodia Hrona. V oblasti poľnohospodárstva sa bude musieť dohodnúť, či sa tu vôbec oplatí siať, či by sa nedalo zalesniť, resp. vymeniť poľnohospodársku pôdu za lesnú, prípadne tam začať s ťažbou štrku, podľa jedného želiezovského príkladu, keď družstvo vytvorilo rybník a zároveň sa pravdepodobne bude dať dohod-

núť aj o rekreačných možnostiach. Želiezovčania mohli pred dvomi rokmi zaregistrovať, že v časti lesa pri Hrone bolo drevo vyťažené holorubovým spôsobom, čo mnohí považovali za hrubý a nepriemerný zásah. Aj pre také prípady treba stanoviť limity a podmienky

ťažby. Okrem holorubu poznáme aj výberový spôsob ťažby lesa. Myslím si, že v prípade nadregiónálneho biokoridoru, plniaceho rekreačnú a vizuálno-estetickú funkciu, zabezpečujúceho oddych pre obyvateľstvo, je podobný hrubý zásah nepripustný. O tom však treba rokovať a zakotviť to v určitých všeobecne platných dokumentoch,“ hovorí primátor mesta Pavel Bakonyi.

V súčasnosti má mesto málo prostriedkov na ovplyvňovanie týchto zásahov vo svojom extraviláne. „Mesto má možnosť ovplyvniť výrubu, ktoré uskutočňuje Povodie Hrona v rámci údržby toku. Vstupovať môže do procesu ako orgán ochrany prírody prvého stupňa. Správca toku má v tomto prípade oznamovaciu povinnosť. V prípade, že mesto usúdi, že správca prekročil svoje kompetencie, môže vydať rozhodnutie o zastavení výrubu s okamžitou platnosťou. V prípade, že výrub uskutočňujú Lesy SR, mesto nemá kompetenciu zasiahnuť ani v prípade, keď ide o jeho extravilán. Lesníci majú schválený desaťročný Lesný hospodársky plán, kde účastníkom schvalova-

cieho konania je i mesto, ktoré môže počas neho uplatniť svoje námietky. Pri ťažbe štrku, ktorú uskutočňuje Povodie Hrona ako údržbu, v niektorých prípadoch prostredníctvom dodávateľa, ako napríklad aj v Želiezovciach, oznamovaciu povinnosť voči mestu podnik nemá, čiže mesto nemá možnosť ovplyvniť alebo obmedziť ťažbu. V prípade dôvodného podozrenia z prekročenia prípustných limitov pri ťažbe sa môže obrátiť na Slovenskú inšpekciu životného prostredia, ktorá v odôvodnených prípadoch môže nariadiť zastavenie ťažby,“ zvažuje momentálne možnosti samosprávy Gabriela Bieliková, referentka úseku životného prostredia MsÚ.

Informácia o záme-re odznela už v súvislosti s rokovaniaми o ťažbe štrku v Hrone, resp. výstavbou malej vodnej elektrárne. Primátor ponúkol netradičnú formu riešenia, v praxi využívanú v rámci intravilánov obcí

a miest: vypracovanie územného plánu zóny – Hrona a jeho okolia, pomocou ktorého by mesto mohlo určiť rozsah a formu zásahov do životného prostredia. „Som presvedčený, že pomocou územného plánu zóny nadregiónálneho biokoridoru by sa dalo skoordinať a stanoviť limity využívania tohto územia. Aj keď som sa s niečím podobným ešte nestretol. Navrhol som poslancom, aby sme skúsili takýto dokument dať vypracovať. Bez podobného materiálu nemáme prostriedky, aby sme niečo zakázali alebo obmedzili a nerád by som pristupoval k tomu, aby sme sa roky súdili,“ hovorí primátor. Ak by sa tieto plány prostredníctvom územného plánu naplnili, znamenalo by to väčší priestor pre samosprávu v oblasti určovania podmienok využívania pozemkov v okolí mesta, vrátane ťažby štrku či dreva. A navyše: takýmto dokumentom by sa dalo predísť dohadom a politickým polemikám bez nezávislého odborného pozadia, čo by nám aj v Želiezovciach veľmi prospelo.

(ik)

Škôlkari v meste

Dňa 23. septembra sa vybrali naši najmenší Želiezovčania – škôlkari i so svojimi učiteľkami do novootvoreného Mestského múzea v Sovom dome. V rámci témy, ktorá vládla škôlkou niekoľko dní, spoznávali na prechádzkach svoje mesto, jeho súčasnosť i históriu, jeho čaro a atmosféru, ktorá pri bežných potulkách mestom nie je taká, ako keď si cielene uvedomujú to, čo bežne nevnímajú. Kultúrne pamiatky, významné budovy, inštitúcie či staré fotografie so zaujímavým rozprávaním v múzeu. Ich dojmy obsiahnuté v nadšenom rozprávaní o všetkom, čo videli, svedčia o tom, že ich mesto, ktoré je ich domovom, zaujalo. Vnímajú ho aj inými očami. Zdvihli pohľady vyššie a uvideli veci, ktoré ich naučia vnímať domov s láskou.

Juliana Hanzová

Kino opäť ožilo

Už niekoľko rokov je asi každému Želiezovčanovi jasné, že budova kina už svojmu pôvodnému účelu slúžiť nebude. Okoloidúci však už isto postrehli, že prebiehajúcou rekonštrukciou sa jej vzhľad výrazne zlepšuje. Vybrali sme sa teda pozrieť, čo sa deje vo vnútri.

Zo vstupnej miestnosti sa stala rodinná pizzéria – stoly, stoličky, barový pult a špeciálna talianska pec na pečenie pizze. Rodinná aj preto, že v nej nechýba detský kútik s hračkami a televízorom. „Keďže z vlastnej skúsenosti vieme, ako je to s deťmi, hlásime sa k takejto službe. Rodičia sa budú môcť pokojne porozprávať a o deti bude postarané, budú sa mať kde vyšantit,“ povedal nám spolujateľ Mikuláš Konopka a vzápätí dodal: „V pláne máme aj detské ihrisko pred budovou, závisí to však od ďalšej dohody s mestom. Ak to nebude možné inak, urobíme to na terase.“

Z ďalšej miestnosti, ktorá v minulosti slúžila ako šatňa, je štýlový bar. O využití bývalej premietacej sály a ďalších priestorov nám porozprával Milan Haborák: „Po istých úpravách priestorov to bude squash a okrem toho by sme chceli otvoriť fitness centrum, posilňovňu.“ Zdá sa teda, že

problém chátrajúcej budovy vyžadujúcej rekonštrukciu, na ktorú mesto peniaze nemalo, je vyriešený. Mestu pribudne podnik (alebo podniky?) i športovisko. A navyše rozvoz pizze – služba, po akej bol v našom meste dopyt. (šh)

BIODIVERZITA

Súčastou záverečného stanoviska OÚŽP Levice zo 14.07.2010 k vodnému dielu je aj odporúčanie „vypracovať biologický projekt rybovodu po konzultácii so SRZ“. Predchádzalo tomu prerokovanie správy o hodnotení vodného diela s verejnosťou dňa 27.04.2010, v časti „funkcia rybovodu“. Strana 5 stanoviska, odstavec 1, citujem: „Na jednotlivé otázky zodpovedal zástupca navrhovateľa, spracovateľa správy, projektant, ako aj primátor mesta Želiezovce. Väčšina odpovedí bola akceptovaná, pochybnosti zostali o funkčnosti rybovodu. Primátor Želiezoviec v tejto súvislosti ponúkol zorganizovanie obhliaky rybochodov v zahraničí v spolupráci s odborníkmi.“ Jeho ponuke predchádzala obhliadka s fotodokumentáciou miesta „splav“ poniže hrónskeho mosta dňa 26.04.2010. Bol som prizvaný. Na mieste boli páni A. Gyurky (člen kontrolnej komisie MOSRZ), A. Tóth (MsÚ), Š. Hečko (redaktor spravodajcu) a P. Bakonyi (primátor). Predmetom obhliadky „miesta činu“ bola sťažnosť až márna snaha ryb prekonať vodnú prekážku („splav“) s cieľom ich jarnej púte

na miesta neresísk proti prúdu toku rieky, nemajúc energetickej výbavu lososov... Podobnými „miestami činu“ (dôsledky ľudskej činnosti) sú i márne a nefunkčné rybovody ako súčasť kaskády vodných diel i na Hrone (neodbornosť, úspora nákladov, formálnosť)...

Bol som svedkom ústnej dohody pánov Bakonyiho a Gyurkyho. Pretavila sa do vyššie citovanej podoby o deň neskôr.

Začiatok výstavby vodného diela (modifikovaný variant A v mikulskej časti Hrona) je plánovaný na marec 2011 a ukončenia v októbri 2012.

Obhliadka porovnateľných rybovodov nie je nutná v zahraničí. Postačia Šarovce, Hrádok, Kálna. Ideálne v mesiaci apríl 2011. V čase neresu rýb. S príslušnými závermi pre vodné dielo Želiezovce.

Chcem veriť, že dohody a sľuby sa plnia a záujem o zachovanie biodiverzity (druhovo i množstevne) rybej obsádky Hrona je pravdivý a úprimný.

Vec považujem aj za „svoju“ bez ohľadu na výsledok komunálnych volieb.

Juraj Režo

V Makó si pochutnajú na kapustnici

Keď v našom meste prebiehali prípravy na hody, 8-členná delegácia mesta Želiezovce sa v dňoch 11. a 12. septembra zúčastnila na stretnutí partnerských miest v Makó. Stretnutie sa konalo pri príležitosti 20. cibuľového festivalu, tradičného podujatia konaného

na propagáciu cibule ako plodiny, ktorá Makó vo svete preslávila. V rámci festivalu sa uskutočnila aj gastronomická prezentácia partnerských miest, ktorej sa okrem želiezovskej delegácie vedenej Ondrejom Pásztorom zúčastnili aj výpravy dvoch poľských samospráv – Jaslo a Radomsko. Naši kuchári pripravili slovenskú kapustnicu, ktorá mala medzi návštevníkmi mimoriadnu odozvu, dokonca manažér miestneho hotela si recept vypýtal a prisľúbil, že kapustnicu zaradi do ponuky jedál. (ik)

Odstraňujeme bariéry

Jednou z verejných budov v našom meste, kde sa zhromažďuje veľký počet občanov, je nesporne dom kultúry, ktorý slúži nielen na organizovanie kultúrnych podujatí, ale aj ako dejisko stretnutí, zasadnutí a rôznych iných aktivít spoločenských a iných organizácií. Pravidelne tam zasada napríklad miestna organizácia Jednoty dôchodcov na Slovensku alebo Slovenského zväzu telesne postihnutých. O to viac je potešiteľné, že už skoro rok je prístup do budovy uľahčený bezbariérovým vchodom.

Bezbariérový prístup bol vybudovaný súčasne s postavením parkoviska okolo budovy. Po odstraňovaní bariér pri niektorých priechodoch pre peších tak v meste pokračuje budovanie bezbariérových prístupov, ktoré pribudnú aj v súvislosti s realizáciou projektu zameraného na rekonštrukciu verejných priestorov. (ik)

Pätnásť rokov z čistého prameňa

Neinvestičný fond Čistý prameň a tanečná skupina Kincsó oslavovali v polovici septembra 15. výročie svojho založenia. Pri príležitosti jubilea zorganizovali trojdňové podujatie, ktoré sa odohrávalo v telocvični miestneho gymnázia s vyučovacím jazykom maďarským a na Námestí sv. Jakuba. Jubilejné podujatie sa nieslo pod názvom *Tri dni, tri noci* a ako neskôr vysvitlo, organizátorom sa takmer doslovne podarilo naplniť očakávania plynúce z tohto názvu. A to všetko na patričnej úrovni, ako sme už u želiezovských ľudových tanečníkov zvyknutí.

Podujatie odštartovalo 15 výstrelom z dela z privezenej lode, pristavenej na dvore gymnázia, ako akési prekvapenie a dar pre členov a vedúcich súborov k 15. výročiu. Úvodným podujatím trojdňového podujatia bola výstava dokumentujúca históriu súborov Čistého prameňa prostredníctvom fotodokumen-

tácií a rôznych ocenení. O výkonnostnom vzostupe počas tohto obdobia hovorí ich pomer – návštevník na výstave členenej podľa jednotlivých rokov videl pri každej štácii čoraz viac ocenení, uznaní, diplomov. Výstavu otvoril minister pôdohospodárstva Zsolt Simon a primátor Želiezoviec Pavel Bakonyi. Zaujímavosťou si v úvode vypočuli prednášku Andrása Takáca.

V prvý večer sa predstavili súbory Čistého prameňa, ktorí v celovečernom predstavení podali svedectvo o svojich hudobných a tanečných schopnostiach. Hudobná skupina Gereben, tanečné súbory Kincsó, Apró Kincsó a Súbor rodičov Kincsó predstavili súvislý dvojhodinový program bez minimálnej prestávky, ktorý

zaznamenal obrovský úspech v zaplnenom hľadisku s asi 800 divákmi. Piatkový večer ukončil tanečný dom.

V sobotu sa program začal popoludní promenádou v ľudových odevoch, ktorej cieľovou destináciou bolo hlavné námestie. V rámci druhej pohronskej verbovačky sa v centre mesta predstavil domáci Kincsó a hosťujúce súbory. Večer si záujemcovia mohli pozrieť koncert

Ági Herczku na pódiu telocvične, ktorá predstavila svoj album s názvom *Zlatými a modrými slovami*, hudobne jej asistoval Pál István „Szalonna“. Svojím vystúpením očaril divákov, ktorí svoje nadšenie neskrývali a reagovali podobne kvalitne: podľa interpretky boli najlepším obecnstvom ostatných niekoľkých rokov. Záverečným podujatím druhého jubilejného dňa bol opäť tanečný dom, avšak popritom sa na mnohých miestach okolo telocvične vytvorili spontánne ľudovo-hudobné samozabávacie spievajúce, hrajúce, tancujúce skupinky, čo zabezpečovalo akúsi nespútanú, veselú nočnú atmosféru. V tanečnom dome sa rozlúčili s huslistkou Gerebenu Stellou Gubíkovou, ktorá sa v blízkej budúcnosti vydáva a sťahuje do zahraničia.

V nedeľu sa na obrovskom javisku predstavili hosťujúce súbory. Vystúpili: Talicska (Chorvátsko), Vadvirág (Srbsko), a Felvidék z maďarského Báta-széku, Szivárvány z Derecske (MR), súbor Poľnohospodárskej

univerzity v Gödöllő Forduló, Tébláb z Budapešti, Ágacska z Dunajskej Stredy, Kisködmön z Komárna a Hont z Vinice.

Potom sa pred zaplneným publikom predstavil bratislavský súbor Mladé srdcia s programom Diablov tanec, čo bolo zároveň záverečným podujatím jubilea.

Na radosť domácich divákov, v radoch profesionálneho súboru spoznali troch bývalých členov súboru Kincsó, svedčí o kvalite želiezovských súborov.

Jubilejné podujatie opäť niečo ukázalo. Boli sme svedkami dozretia ovocia systematickej práce, triumfu dlhodobého plánovania a prítomnosti kvality v Želiezovciach, ako aj toho, že sú mnohí, ktorí túto kvalitu oceňujú. Manželia Juhászovci, nedávno vyznamenaní cenou primátora, opäť položili niečo na stôl, ako to už roky robia a ich súbory boli „namieste“. Srdcom, telom aj duchom. A v elite. A sledujúc prístup a nadšenie členov, organizátorov a dobrovoľníkov, takto to ešte hodnú chvíľu aj zostane. Všetko najlepšie!

Ladislav Levicky

Keep it Cool oslávil dekádu

Jubilejný 10. ročník festivalu Keep it Cool sa uskutočnil v sobotu 25. septembra v Dome kultúry v Želiezovciach. Po desiatich rokoch sa teda vrátil na miesto, kde sa začala písať tradícia festivalu, ktorý sa po úvodných rokoch udomácnil najmä v kine. Počas jedného desaťročia si festival získal meno nielen v meste a jeho blízkom okolí, ale aj v širokom regióne. Počas niekoľkých rokov v kine sa festival z hudobného rozrástol na multikultúrny, kde dostalo priestor premietanie krátkych filmov, divadelné predstavenia, výstavy či performace.

Občianske združenie Blue Art pozvalo na tento ročník tri skupiny, z ktorých dve už účinkovali na niektorých z predchádzajúcich ročníkov. Vystúpili: Save the Cookie, Lavagance a Žagar, after party zabezpečoval DJ MistaFlip.

Skupina Save the Cookie účinkuje na slovenskej popovej scéne už vyše desaťročia, v r. 2008 vydala album Phantastic. Je držiteľom ceny Media Star v súťaži Coca Cola Pop Star, vlni získala cenu Hit

roka rádia Expres. Skupina Lavagance pôsobí v hudobnom živote od r. 2004, bola predskokanom skupín ako Depeche Mode, Duran Duran a Mando Diao. Medzinárodný charakter dodala festivalu skupina Žagar, jedna z najznámejších zoskupení hrajúcich elektronickú hudbu v Maďarsku. Záujemcom do skorých ranných hodín zahrál ešte želiezovský dídžej MistaFlip. *(ik)*

50 rokov v mestskom postavení (... a čo bolo predtým)

Želiezovce a okolie mali v minulosti poľnohospodársky charakter. Obraz mesta sa od roku 1960 pomaly menil. Začala sa priemyselná výroba, skvalitňovali sa služby a zlepšovala sa životná úroveň občanov. Pre minulé desaťročia bola teda charakteristická výstavba mesta a rozvoj priemyslu.

V 60-tych a 70-tych rokoch minulého storočia sa trikrát konali komunálne voľby: vo voľbách 12. júna 1960 bolo zvolených 35 poslancov a predsedom Mestského národného výboru sa stal Matej Terem, tajomníkom Jozef Molnár. V roku 1964 bolo zvolených opäť 35 poslancov, predsedom MsNV sa stal Michal Lipovský, tajomníkom Ladislav Dobrovický.

Mikula bola do roku 1967 samostatnou obcou. Prvého januára 1967 bola pripojená k Želiezovciam. Tak sa opäť konali voľby, po ktorých sa situácia v zastupiteľstve vyvinula takto: z 39 poslancov bolo 32 želiezovských, 7 z Mikuly. Predsedom zostal Michal Lipovský, podpredsedom Ján Feder, tajomníkom Ladislav Dobrovický.

Počet obyvateľov sa z roka na rok zvyšoval. Pri sčítaní obyvateľstva 1. marca 1961 malo mesto 4277 obyvateľov. Z toho bolo 2368 maďarskej, 1902 slovenskej, 5 českej, dvaja inej národnosti. Počet obyvateľov sa v roku 1967 zvýšil o 950, keď k mestu pripojili Mikulu. Koncom desaťročia, 31. decembra 1970 malo mesto 5476 obyvateľov.

Väčšina aktívnej populácie si našla uplatnenie v poľnohospodárstve. Štátne majetky, založené po vojne, hospodárili v roku 1963 už na ploche 7300 hektárov, neskôr počet ich zamestnancov dosiahol 950. Jednotné roľnícke družstvo začalo hospodáriť na 700 hektároch, malo vtedy 110 členov.

V rámci programu rozvoja priemyslu – čo bolo začiatkom druhej etapyestskej výstavby – bola v roku 1965 založená bižutéria ako odštepny závod Železnobrodského skla. Začiatkom 60-tych rokov bol odovzdaný aj závodný klub Strojotraktorovej stanice, budova kina a obchodný dom.

Bolo treba riešiť aj problémy školstva, keďže budova školy,

postavená v roku 1944 (dnešná ZŠ s VJM) nevyhovovala požiadavka. Tu bola umiestnená slovenská (so 454 žiakmi) a maďarská (so 400 žiakmi) základná a stredná škola. Vyučovanie prebiehalo v troch turnusoch, preto starú budovu v roku 1960 rozšírili o 6 učební. V tom istom roku bola dokončená budova slovenskej ZŠ, v ktorej bola umiestnená aj stredná škola. Stredné školy boli v roku 1968 rozšírené o 7-7 učebňami, a tak boli priestorové problémy základných a stredných škôl vyriešené.

Aj v zdravotníctve prebiehali viditeľné zmeny. Kým v roku 1945 pripadal jeden lekár na 4500–5000 obyvateľov, v roku 1970 sa jeden lekár musel postarať iba o 680 ľudí. Nová mestská nemocnica bola postavená v rokoch 1958–1963 za 22 miliónov korún. Jej odovzdaním sa kvalita zdravotnej starostlivosti značne zlepšila. V nemocnici sa ročne narodilo 700–850 detí, z toho 80–90 Želiezovčanov.

Obraz mesta sa v 70-tych rokoch ďalej menil, boli postavené nové rodinné domy, štátne

a družstevné byty. Popri väčších investíciách boli odovzdané aj menšie zariadenia, napr. prestavané námestie s pomníkom padlým v II. svetovej vojne, Pamätná izba F. Schuberta, kúpalisko a autokemping, obnovené športové ihrisko, budova technických služieb, autoservis.

Od začiatku volebného obdobia 1971–76 môžeme byť svedkami ešte intenzívnejšieho rozvoja mesta. Spolu s pracovnými príležitosťami sa úmerne zvyšoval aj počet obyvateľov mesta. V roku 1974 začali Slovenské energetické strojárne výstavbu závodu v našom meste, v ktorom našlo prácu na začiatku 60 ľudí. Základný kameň železovského závodu bol položený 17. januára 1977. Investícia vo výške 377 miliónov priniesla pracovné príležitosti pre 860 pracovníkov. Škoda, že v ostatných desaťročiach chátla a aj v týchto dňoch sa hovorí o zatvorení závodu. Značnú investíciu (40 miliónov korún) si vyžiadala aj vinársky závod, ktorý začal svoju činnosť 16. septembra 1976. Žiaľ, na jeho mieste dnes vidíme len spustošený areál.

Ferenc Nyustyrin

Mestský deň priniesol prírastok v počte občanov. Čestných

Pre úsporné opatrenia sa Mestské dni v Želiezovciach v tomto roku zredukovali na jednodňové podujatie, ktorému však nechýbali tradičné súčasti ako odovzdávanie mestských ocenení na slávnostnom zasadnutí mestského zastupiteľstva, kultúrny program na námestí a pouličná zábava. Úspora mestských financií na organizovanie mestského dňa bola dosiahnutá najmä tým, že neboli pozvané delegácie partnerských miest. V tomto roku sa neuskutočnila ani súťaž o najkrajší balkón, predzáhradku a okolie bytového domu.

V sobotu 11. septembra predpoludním sa uskutočnilo odovzdávanie ocenení v obnovennej sobášnej sieni mestského úradu. Výnimocné bolo z toho pohľadu, že k čestným občanom mesta pribudol nový: akademický maliar Pavel Korbel, žijúci v súčasnosti vo Švajčiarsku. Snímka zachytáva skupinu ocenených v spoločnosti vedúcich predstaviteľov mesta. Zľava: dlhoročný predseda miestnej organizácie Slovenského rybárskeho zväzu Alexander Gyürky, ktorému bola udelená Cena primátora mesta, zakladateľ a dirigent Detského speváckeho zboru Franza Schuberta RNDr. Géza Horváth a

Marica Kotasová, členka zboru, ktorý pri príležitosti 25 rokov svojej existencie dostal cenu Pro Urbe, zakladatelia a vedúci folklórneho súboru Kincso vyznamenaní Cenou primátora mesta pri príležitosti 15. výročia vzniku súboru Alexander a Eszter Juhászovci, riaditeľ Základnej umeleckej školy Franza Schuberta v Želiezovciach oslavujúcej 25. výročie svojho vzniku Mgr. Július Klimo, primátor mesta Ing. arch. Pavel Bakonyi a viceprimátorka Katarína Mocsyová, akademický maliar Pavel Korbel za šírenie dobrého mena mesta v zahraničí, kolektív pracovníkov Tekovského múzea v Leviciach Mgr. Margaréta Pöhlös, Bc. Peter Pleva, Mgr. Zuzana Ivanická a Mgr. Nikola Mihálová za odbornú pomoc a inštalovanie expozície Mestského múzea a pamätnej izby Franza Schuberta v Želiezovciach, vzadu poslanec Pavel Polka.

Popoludňajší program na Námestí sv. Jakuba poznačilo daždivé počasie. Napriek tomu si koncert skupiny Mosaic z Veľkých Ludiniec a skupiny Shadows Shade z Békešskej Čaby pozrieť niekoľko desiatok zá-

ujemcov, ktorí skrývajú sa pod daždníkmi a stanmi čakali na zvrat v priazni počasia. Ten nastal po tom, čo organizátori definitívne vyhlásili, že pouličná zábava sa bude konať i

v daždi: o niekoľko minút počasie ocenilo ich optimizmus a zábava v podaní Torma Band z Juru na Hronom sa už niesla bez rytmického sprievodu dopadu dažďových kvapiek v relatívne dobrom počasi. To ocenili aj Želiezovčania, ktorí sa na námestí zišli v slušnom počte a zotrvali tam do neskorých nočných hodín.

(šh, ik)

Želiezovské spomienky Želiezovský artefakt

Mnohí naši spoluobčania, ale aj návštevníci mesta prechádzajú povedľa naoko modernej sochy – plastiky na Mierovej ulici blízko slovenskej základnej školy. Na bielom betónovom podklade sú prichytené tri keramické odliatky. Keramické dielo má tmavohnedú farbu a povrch je glazovaný. Pýtal som sa viacerých obyvateľov na jeho význam a ich názor na toto umelecké dielo. Drvivá väčšina ľudí nevedela povedať, čo skulptúra znázorňuje, aký má názov, nepoznala odôvodnenie tejto plastiky v našom meste. Vysvetlenie je však jednoduché. Je to drobný trojuholníkovitý úlomok – fragment z keramickej nádoby, ktorý sa našiel v našom meste na začiatku 20. storočia. Na úlomku je jednoznačne rozoznateľná tvár pravekej ženy. Podľa tohto úlomku a jej podobným v peci vypalovaným nádobám vzniklo v archeológii celosvetové pomeno-

vanie „Želiezovská skupina“ (Želiezovce grupe), alebo Želiezovská kultúra. Originál zobrazenia tejto pravekej ženy a úlomku je už dlhodobo uložený v pražskom archeologickom múzeu. Mám obavu, že je tam azda nenávratne. Táto tvár je stará približne 7000 rokov. Je z obdobia najstaršej poľnohospodárskej kultúry strednej Európy. Bol to ľud tvoriaci lineárnu (volútovú) keramiku. Keramická kultúra neolitu bola na naše územie prinesená kultúrami z južných oblastí. Úrodná pôda okolo Hrona priam nútila ľudí usadiť sa tu a obrábať pôdu. Navyše, ak berieme fakt, že v niektorých obdobiach doby kamennej boli priemerné teploty o dva stupne vyššie ako dnes, tak v tomto priestore sa asi naozaj

Odporúčal by som, aby sa na betónový podklad osadila tabuľka s názvom diela.

dobre žilo. Na území Želiezovciac sú doložené neolitické sídla volútovej a želiezovskej kultúry, sídlo maďarovskej kultúry zo staršej doby bronzovej. V okolí sa našli hroby zo strednej doby bronzovej, ale i sídla Hallštátske, Laténske a Germánske sídlo z 2. a 3. storočia. Želiezovce sú doslovne pojmom v archeológii.

Navyše, kompletná zbierka bronzových nástrojov, keramiky ale i kamenných sekeromlatov nazvaná ako osobná zbierka grófkou Coudenhove bola ako prvá súkromná archeologická zbierka samotnou grófkou odovzdaná začiatkom 30-tych rokov bratislavskému Slovenskému národnému múzeu. Práve z tejto zbierky nám niekoľko kusov SNM zapožičalo do Mestského múzea. Na priloženej fotografii si porovnajte oba ženské pohľady - na originále a modernej kópii. Odporúčal by som pod modernú kópiu, na betónový podklad minimálne osadiť kovovú tabuľku s označením diela.

Pavel Polka

KOMUNÁLNE VOLBY

Nominanti politických strán. S ich priamou, alebo tzv. skrytou podporou. Volební kandidáti sponzorovaní podnikateľskými subjektmi. Prípadne v kombinácii s politickou stranou. A po voľbách rukojemníci, plniaci úlohy a zadania svojich mecenášov. Politická a stranícka príslušnosť ako záťaž. Dôsledkom je partokratická privatizácia, odčerpávanie, delenie a prerozdelenie verejných zdrojov.

Pyrhovo víťazstvo „najsilnejšej“, prepád preferencií jednej a odchod dvoch politických strán zo slovenskej parlamentnej scény, ponúka dôvod na úvahu a ostražitosť. Ich sústredený „tah na bránu“, povolebná taktika a stratégia je nasmerovaná do regionálnych a komunálnych politik (keď neprší, aspoň kvapká a záujem aspoň o časť ostatku verejného koláča).

Súkromný a stranický záujem je v konflikte so záujmom verejným. Jablkom sváru je súkromný zisk versus verejný prospech.

Potenciálna hrozba korupčného správania týka sa aj tzv. nezávislých kandidátov. V závislosti od ich osobných motívácií. Nabádanie na ostražitosť má štvchnúť i želiezovských voličov. Aby spozorneli...

V ostatnom čase slovenskú demokraciu a verejnú kontrolu posúvajú vpred, obmedzujúc korupčný „manévrovací priestor“ a znervózňujú politikov vo „veľkej“, regionálnych a komunálnych politikách na všetkých úrovniach, čoraz viac médiá a „tretí sektor“ (tzv. mimovládne organizácie ako Transparency international, Aliancia fair play, Inštitút pre dobre spravovanú spoločnosť).

Verejný, spoločný záujem, môže byť znova ohrozený rozdrobenosťou skupinových (partikulárnych, stranických), individuálnych záujmov a síl, sťažujúcich a spomalujúcich rozhodovaciu činnosť želiezovského zastupiteľstva a napredovanie mesta. Tzv. „široká koalícia“ je práve preto významovo vyprázdnený a nefunkčný systém, model a pojem. Na parlamentnej úrovni, žiaľ, jednu takú máme...

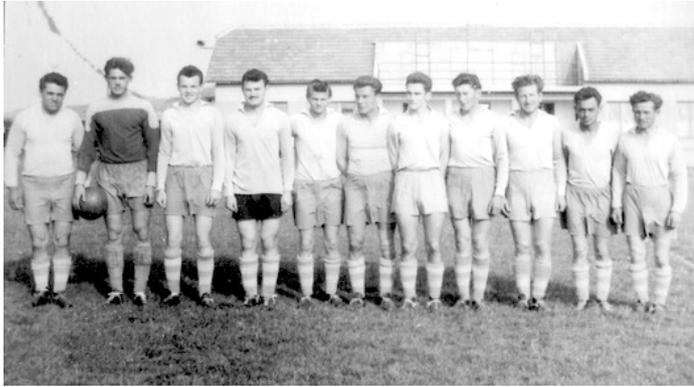
Hodnotenie spôsobilostných kompetencií kandidátov na primátorov a poslancov, ich znalostí problematiky verejnej správy, potrieb a záujmov mesta, pripravenosti a kvality volebných programov, nech je samozrejmosťou každého voliča.

Juraj Režo

* Šport *

Juraj Riedl (nar. 12. 12. 1938 Želiezovce)

Nájdu sa mnohí futbalisti, ktorí strávili v jednom družstve len niekoľko rokov, ale vykonali tam toľko, ako iní počas svojho dlhoročného pôsobenia. Patrí k nim aj Juraj Riedl. „Môj strýko, Zoltán Riedl, bol

Mužla, 1960, Juraj Riedl 3. zľava

známym futbalistom a je celkom možné, že spolu s mojím mladším bratom sme po ňom zdedili lásku k futbalu a nadanie,“ hovorí 72-ročný sivovlasý bývalý – mimoriadne

spoľahlivý – futbalista. Už ako 14-ročný hrával v dorasteneckom družstve, kde si počas dvoch sezón vyslúžil titul najlepšieho strelca. O tri roky neskôr prestúpil k dospelým, potom nasledovali vojenské futbalové roky v Čiernej nad Tisou a Opave. Vojenské družstvo moravsko-sliezskeho mesta posilňoval v krajskej súťaži. Po odchode do civilu nasledovala ďalšia zastávka – Želiezovce, kde hral na poste ľavého útočníka a ľavého záložníka spolu s Mezólakym, Nagyom, Urbánom, Mérym, Zvarom, Strculom, Zlatošom, Vystrčilom a Vanekom.

V tom čase fungovalo aj kvalitné B-družstvo Želiezoviec a Gyuri presvedčil o svojich kvalitách aj v jeho radoch. *Podľa môjho skromného názoru by sa želiezovské mužstvo snov dalo poskladať takto: Bunta – Zvara, Méry, Štugel – Vystrčil, Hraoš – Zlatoš, Mezólaky, Nagy, Strcula, Urbán, teda z hráčov, ktorí kralovali poľu v rokoch 1953–1956. Bol som rýchlym hráčom a moje schopnosti si všimli funkcionári z Levíc, konkrétne pán Alexander Várady. Vábivej ponuke som nedokázal odolať a prešiel som do Levíc. Žiaľ, na jednom tréningu som sa vážne zranil a pretrhnutie*

1960: Želiezovce - Břeclav, Riedl 2. sprava v hornom rade

Futbalisti získali finančný grant

Mestský športový klub Želiezovce získal v lete 9400 eur z grantového programu Nadácie Slovenskej sporiteľne s názvom **Futbal to je hra**. Program bol zameraný na podporu neprofesionálnych mládežníckych futbalových klubov v obciach a malých mestách na Slovensku. Podpora bola určená na skvalitnenie športovej prípravy, nákup športových potrieb a rekonštrukcie menších rozmerov. Nadácii bolo doručených 141 žiadostí, ktoré sa týkali najmä prestavby šatní, nákupu tréningových pomôcok a výstroja, či záujmu organizovať športové podujatia a turnaje. Niektoré projekty boli zamerané na obnovu zaplavených hracích plôch a šatní, keďže aj futbalové štadióny postihli povodne. Správna rada Nadácie Slovenskej sporiteľne sa z veľkého množstva zaujímavých žiadostí rozhodla podporiť 25 organizácií, ktoré mali najlepšie

vypracovaný projekt a splnili podmienky udelenia grantu. „Teší nás, ak naša nadácia pomôže zvýšiť motiváciu mladých ľudí k športu a rovnako tak motiváciu športových klubov pokračovať vo svojej činnosti,“ povedala Marta Krejcarová, členka Správnej rady Nadácie Slovenskej sporiteľne.

Želiezovský projekt bol zameraný najmä na zaobstaranie nového výstroja pre mladých futbalistov. Autori projektu – prezident MŠK Ladislav Sokol a tréner družstva dospelých Štefan Štuller sa v projekte zamerali na zabezpečenie malých odľahčených prenosných brán, určených najmä na tréningy detí. „Bude to určené pre dorastencov, dve žiacke družstvá a dve prípravky, okrem malých brán to budú rôzne tréningové pomôcky, kužele, lopty a futbalový výstroj,“ uvádza spoluautor projektu (ik)

stehnového svalu mi nedokázal vyliečiť ani uznávaný doktor Bínovský. Dva roky som ležal a chodil, nieže by som dokázal behať.“ Tým sa jeho nádejná kariéra v podstate skončila, hoci sem-tam nastúpil na zápas, dokonca v Kalnej nad Hronom odohral dve sezóny v okresnej súťaži. „V tom čase sme mali nariadené dva tréningy týždenne, v utorok kondičný, vo štvrtok taktický. Na naše majstrovské stretnutia prichádzali v hojnom počte aj diváci z okolitých obcí.“ Dojato spomína na svojho prvého trénera, brankára Ladislava Havlíka a na družstvo Marcelovej, kde odohral svoj prvý majstrovský zápas. Gyuri pôsobil v spotrebnom družstve Jednota po dve desaťročia ako vedúci oddelenia, potom 16 rokov pracoval ako obchodný riaditeľ podniku Reštaurácie. Až do svojho odchodu do dôchodku pôsobil ako zástupca riaditeľa v levickom Milexe. Všetné dni si spestruje prácou v záhrade a chovom králikov. Jeho dve dcéry a tri vnúčatá žijú v Bratislave, ale žiadne z nich sa neviažu k športu. Fandí Košičanom, obdivuje Bayern Mníchov a najmä nemecký futbal.

(ág)

V. LIGA – DOSPELI – VÝCHOD

Tlmače – Želiezovce 2:3 (1:3) S. Rotík, Sál, Czírta

Želiezovce – Imeľ 1:1 (1:0) S. Rotík

Nesvady – Želiezovce 2:2 (1:1) Ujváry, Sál

Želiezovce – Bešeňov 5:0 (3:0) Czírta, Koška, Ujváry, Sál, Lauko

IV. LIGA – STARŠÍ DORAST – JUHOVÝCHOD

Hurbanovo – Želiezovce 2:2 (1:1)

Želiezovce – Okoličná 1:1 (0:0) Dobias

DAC B – Želiezovce 4:0 (1:0)

Želiezovce – NR-Chrenová 0:2 (0:0)

III. LIGA – STARŠÍ ŽIACI – JUH

Šafa B – Želiezovce 1:1 (1:1) Klimaj

Komjatice – Želiezovce 1:2 (0:1) Speková, Balázs

Želiezovce – Tvrdošovce 3:2 (1:0) Jamriška 2, Klimaj

Kolárovo – Želiezovce 3:0 (2:0)

Želiezovce – Komárno 3:3 (2:2) Jamriška 3

III. LIGA – MLADŠÍ ŽIACI – JUH

Šafa B – Želiezovce 0:5 (0:3) Páchnik 2,

Speková, Pálinkás, R. Szokol

Komjatice – Želiezovce 0:6 (0:4) L. Sokol 3,

Páchnik, Pálinkás, Majtán

Želiezovce – Tvrdošovce 0:1 (0:0)

Kolárovo – Želiezovce 2:5 (1:1) Speková 2,

Pálinkás 2, Páchnik

Želiezovce – Komárno 1:1 (1:0) Pálinkás

nyf.

Chráňme a zachovávajme si dedičstvo a zvyky našich predkov 5

Spôsob obživy – Zberné a ko- ristné hospodárstvo.

„Háje, lesy – hory – to naše komo-
ry“. /Slovenské príslovie/

V lesnatých oblastiach sú najživšie tradície zberného a koristného hospodárstva. Patrí k najstarším spôsobom získavania obživy a uspokojovania rôznych materiálnych potrieb. Postupne sa človek stával cieľavedomým pestovateľom a chovateľom, ale pre mnohých zberné hospodárstvo zostalo doplnkom obživy. Patrí sem predovšetkým zbieranie divo rastúcich rastlinných produktov: listov, pukov, výhonkov, kvetov, koreňov, hlúz a plodov. Používali sa na liečenie, výživu - ako potrava, na kŕmenie, odievanie, farbenie a zhotovovanie rôznych predmetov. Základným nástrojom na zbieranie boli ľudské ruky alebo jednoduché nástroje, ako sú kosák na bylinky, nôž na huby, motyka na vykopávanie hlúz a koreňov, sekera

na drevo, hrabky – hrebeň na čučoriedky a brusnice. Možno sem zaradiť aj oblasť živočíšneho pôvodu, lov zveri a rýb, brtníctvo – vyberanie lesného medu a zbieranie nerastných surovín. V minulosti bolo zbieranie najrôznejších produktov jednou z najdôležitejších činností smerujúcich k zachovaniu života človeka. V terajšej dobe má už len rekreačno-oddychový charakter. Najstaršie tradície slovenského zberného hospodárstva sa najklasikkejšie zachovali a trvajú ešte aj v súčasnosti v zbere húb. Na zbieranie húb sú potrebné značné vedomosti a skúsenosti. Majstrovstvo v tomto odbore sa dedilo z otca na syna, alebo ako v mojom prípade - zo starej matere na vnuka. Každý hubár má svoj obľúbený rajón, ktorý druhému za nič na svete nevyzradí. Dobrý hubár musí veľmi dobre poznať les a druhy jednotlivých stromov, kríkov

a aké druhy húb pod nimi rastú a samozrejme kedy. Dôležité sú však priaznivé podmienky na rast húb, ktoré závisia najmä od počasia a teploty. Zásadne zbierame len huby, ktoré veľmi dobre poznáme. Do ostatných nekopeme a zbytočne ich nevytrhávame, lebo po nás môže prísť hubár, ktorý ich pozná a zbiera ich. Je veľmi dôležité poznať i nejedlé a smrteľne jedovaté huby. Vtedy ľahko predídeme zbytočným otravam. Huby – hríby nesmú chýbať v štedrovečernej polievke, čo je na Slovensku dodnes špecifickým ľudovým obradným jedlom. Príhody a recepty hubárov dodnes zbieram a uchovávam.

Človek by mal do svojej stravy zaradiť jedlá obsahujúce vláknu, ktorá je dôležitá pre ľudský organizmus a je veľmi dobrá na trávenie. Doma zvyknem uvariť takúto sytu jedlo. Nazval som ho „humus“. Môžeme ho konzumovať ako hlavné jedlo i ako prílohu

k rôznym druhom mäsa. Obľúbila si ho celá rodina. Postup: zoberieme si väčší kastról, bude toho dosť veľké množstvo. Na masť si speníme dve pokrúpané cibule a pár strúčikov cesnaku. Postupne pridávame pokrúpanú zelenú papriku, kapustu, kel, baklažán, červenú repu - ale tá sa najdlhšie dusí, tak radšej použijeme zaváranú aj s nálevom. Ďalej pridáme nastrúhanú tekvicu, zelené fazuľové struky, špenát, kukuricu, rajčinu, huby a nakoniec dva až tri zemiaky. Osolíme, okoreníme rascou, mletým čiernym korením a majoránkou. Dochutíme vegetou, pridáme trochu cukru, šťavu z citróna alebo pokropíme trochu octom, aby to malo takú sladko-kyslú chuť a všetko udušíme do mäka. (Nemusia to byť všetky tieto suroviny a môžu byť aj iné, čo nám záhrada dala. Fantázii sa medze nekladú.) „Dobrá chuť!“

Jozef Beník

Čo trápí Mikulčanov?

Už dlhší čas – desaťročia sa ako občania mikulskej časti Želiezoviec cítíme ukrátení a zanedbávaní. Preto sme sa rozhodli v mestskej časti založiť občianske združenie. Na to, aby sme si vypočuli názory našich spoluobyvateľov, zvolali sme dňa 13. 8. 2010 schôdzku v kultúrnom dome v Mikule. Schôdzka prebehla za hojnej účasti v tichu, bez emócií a politického zamerania. Všetci prítomní so zámerom založiť občianske združenie jednomyselne súhlasili a dohodli sme sa, že sa o týždeň zídeme opäť, aby sme si zvolili zakladajúci výbor.

O týždeň sa však stalo niečo, čo by sme ani vo sne neboli predpokladali. My, Mikulčania, sme do mikulského kultúrneho domu neboli vpustení, lebo jeden nemenovaný pán poslanec vyhlásil, že nesúhlasí, aby sa kultúrny dom využíval na takéto politické účely. Toto vyhlásenie nás všetkých veľmi pobúrilo. Je vôbec možné, aby Mikulčania nemali sprístupnený objekt, ktorý si postavili Mikulčania na to, aby slúžil všetkým Mikulčanom a nie iba hrstke občanov?

Mali sme aj pekný a udržiavaný park. No postupne sa z neho vytratili hojdačky a lavičky, začal zarastať burinou a stával sa skládkou odpadu. V roku 2009 na Deň Zeme sme zorganizovali brigádu. Park sme vyčistili (odpadom sme naplnili dva veľké kontajnery), vykosili a nasadili sme tam kričky a stromy. Z Eurospinnu priviezli lavičky a bol tam poriadok. Ale len niekoľko mesiacov. Ozval sa totiž ten istý pán poslanec a požiadal nás, aby sme tam lavičky nedávali, že park nám nepatrí. Bol to úder pod pás. Teraz je tam opäť burina po pás, v ktorej sa schováva drogujúca mládež (našli sa tam injekčné striekačky).

Mali sme aj futbalové ihrisko. V jame pri cintoríne. Keď sa však v meste robila kanalizácia, jama sa zaniesla zeminou z výkopov. Vtedy nám bolo sľúbené nové ihrisko. Nestalo sa. Takto by som mohla menovať ešte zopár takýchto podrazov.

Ak som sa týmto otvoreným listom niekoho dotkla, tak sa ospravedlňujem. Nebolo mojim úmyslom nikomu ublížiť ani niekoho obviňovať. Chcem len, aby široká verejnosť vedela, ako to u nás chodí. *Mária Kanyuková*

To naše teplo...

V uplynulých týždňoch som sa zúčastnil na dvoch zasadnutiach zástupcov bytov, kde bola prerokovaná otázka vykurovania bytov v činžiakoch a najmä cena za dodávku tepla.

Keďže ide o dosť veľký počet občanov, nedá mi, aby som nereagoval. Reagujem aj preto, lebo v týchto novinách bol uverejnený vysoko odborný a pre občana málo hovoriaci článok, ktorý nič nerieši. Nie vždy je všetko dobré, čo je centralizované a podobne je to aj v našom meste. Čo keď nastane nejaká vážnejšia porucha alebo havária v centrálnej kotolni? To bude niekoľko sto bytov, firiem a inštitúcií v...? Viem, že by nebolo správne, keby z každej strechy trčalo toľko komínov, koľko je bytov. V súčasnosti sa to dá riešiť modernejšie a hlavne úspornejšie pre obyvateľov. Niekoľko rokov stará koncepcia tepelnej energetiky asi potrebuje zmenu, lebo to vyzerá, ako keby šla opačným smerom. Prečo v nedávnej minulosti bol umožnený vznik prirodzeného monopolu a neuvažovalo sa s konkurenčným prostredím? Od využívania alternatívneho zdroja kúrenia slamou sa očakávali úspory. Pociťovali ich obyvatelia? Ak sú nespokojní, tak asi nie. Ozaj, a spaľovanie slamy je také ekologické? Tak prečo sú sadze na balkónoch? Cena tepla, ktorú stanoví ÚRSO, je taká, aké podklady dá výrobca tepla. Ten nemá povinnosť zverejniť, čo tam započítal a potom je cena u nás najvyššia v regióne. Načo potom obyvatelia bytoviek investovali do zateplenia domov a výmeny okien, keď cena neklesla? Prečo investície, ktoré robí výrobca tepla, sa premietajú do ceny a obyvatelia ich splácajú. Tak je ľahko podnikateľ? Dočkajú sa obyvatelia po napojení nových objektov zlacnenia tepla? Tieto a mnohé ďalšie otázky si kladú obyvatelia bytov. Verím, že táto moja úvaha zaujme kompetentných a začnú hľadať možnosti, aby bol každý spokojný.

Vojtech Tomašovič

Mesto Želiezovce

MsÚ Želiezovce, Ul. SNP 2, 937 01 Želiezovce v y h l a s u j e Obchodnú verejnú súťaž

na predaj nehnuteľnosti – pozemkov na ulici Mierovej evidovaných v katastri nehnuteľností Správy katastra v Leviciach na LV č. 1, v kat. území Želiezovce parc. č. 250/1 a 250/2.

Predmet súťaže – pozemky evidované v katastri nehn. ako pozemky: parcely č.: 250/1 – ostatná plocha, výmera 579 m², 250/2 – zastavaná plocha a nádvorie, výmera 506 m².

Návrh do súťaže predkladá uchádzač písomne v zalepenej a neporušenej obálke poštou alebo osobne doručením do podateľne Mestského úradu v Želiezovciach na adresu Mesto Želiezovce, Ul. SNP č. 2, 937 01 Želiezovce s presným označením odosielateľa – uchádzača (adresa resp. sídlo) na zadnej strane obálky, ktorú viditeľne označí textom: „Neotvárat SÚŤAŽ – ponuka na nehnuteľnosť na ul. Mierovej Želiezovce“. Termín predkladania súťažných návrhov sa končí dňa 20. 9. 2010 o 11.00 hod., ponuky budú vyhodnotené komisiou na otváranie obálok do 23. 9. 2010,

Požadovaná cena: Vyhlasovateľ stanovuje ako minimálnu cenu hodnotu majetku vo výške 30,00 €/m² (903,78 SKK)

Blížšie informácie záujemcom budú poskytnuté na Mestskom úrade v Želiezovciach: Mgr. Alžbeta Kádasiiová – prednostka MsÚ, č. tel.: 036/7711 087, a pracovníci referátu výstavby a územného rozvoja: Ing. Emese Gubíková, č. tel.: 036/7710 400, a Petr Vaněk č. tel.: 036/7710 403, u ktorých je možné dohodnúť si ohliadku predmetu súťaže v úradných hodinách najneskôr do termínu 17. 9. 2010. Záujemca má možnosť nahliadnúť do znaleckého posudku, ktorý sa nachádza na MsÚ v Želiezovciach, na pracovisku referátu výstavby a územného rozvoja.

Ismét élettelt telt meg a mozi

Már néhány éve minden zselízi lakos számára világos lehetett, hogy a mozi épülete nem fog eredeti rendeltetésének szolgálni. A járókelők azonban észrevehették, hogy a nemrég folyó felújítás nyomán az épület jelentősen megszépült. Benéztünk, mi is folyik a moziban.

Az egykori váróterem helyén ma családi pizzériát találunk, asztalokat, székeket és egy speciális olasz pizzasütő kemencét láthatunk. Azért családi, mert az egyik részében gyermekszarkat alakítottak ki játékokkal és televízióval. „Saját tapasztalatból tudjuk, hogy milyen az, ha gyermekekkel megyünk étteremben, ezért vállaltuk fel, hogy gyermekszarkat létesítünk. A szülők nyugodtan beszélgethetnek, a gyerekeknek pedig lesz hol kiugrálniuk magukat” – mondta el Mikulás Kónopka társulajdonos, majd hozzátette: „Tervben van, hogy játszóteret létesítünk az épület előtt, de ez a várossal való megegyezésünkötől függ. Ha másképp nem megy, a teraszon alakítjuk ki.”

Az egykor ruhatárcént működő helyiségben stílusosan felszerelt bárt találunk. Az egykori vetítőterem kihasználásáról Milan Haborák mesélt: „A belső átalakítás után fallabda-pályát és edzőtermet szeretnénk itt létesíteni.”

Úgy tűnik, hogy a romló állagú épület sorsa, amelyre a városnak nem volt pénze, rövidesen megoldódik. A városban egy (több) új létesítmény és sporttér alakul. Ezen felül pizzakiherdással is bővült a városi szolgáltatás-kínálat, amire itt már régóta mutatkozott igény. (sh)

Kronika - Krónika

Prišli na svet – Világra jöttek

27. 8. Erik Tóth (Želiezovce); 28. 8. Filip Poprac (Želiezovce); 11. 9. Lara Kukura (Želiezovce)

Sľúbili si vernosť – Házasságot kötöttek

21. 8. Jaroslav Malec (Betlanovce) – Natália Moravská (Želiezovce)*, 4. 9. Tibor Kenyeres (Želiezovce) – Zuzana Vodnáková (Želiezovce); 11. 9. Gabriel Šárik (Hronovce) – Katarína Šebóková (Želiezovce); 18. 9. Ján Líška (Želiezovce) – Katarína Siketová (Sečianky); 25. 9. Kristián Szabó (Levice) – Tímea Ojcarová (Kukučínov); 9. 10. István Sipos (Mali Idjoš, Srbsko) – Stela Gubíková (Nýrovce)

Gratulujeme - Gratulálunk

50	Ján Foltán	13. 10.	
Zoltán Gulyás	02. 10.	Magdaléna Burínová	15. 10.
Ondrej Mokoš	09. 10.	Mária Kuraliová	24. 10.
Tibor Šál	16. 10.	Alexander Kolompár	27. 10.
Alžbeta Kádasiiová	17. 10.	Eva Zvarová	28. 10.
Marta Magátová	20. 10.	Zuzana Mentušová	29. 10.
Štefan Tomašovský	22. 10.		
Štefan Juhász	23. 10.	70.	
Tibor Kondacs	23. 10.	Helena Törökóvá	02. 10.
Gabriel Lešťan	27. 10.		
Ivan Plešínský	28. 10.	80	
Gabriel Bartuš	29. 10.	Mária Uhljáróvá	02. 10.
Vladimír Timoránský	31. 10.	Štefan Molnár	20. 10.
		Mária Schvarcová	28. 10.
60		Mária Kašša	30. 0.
Alžbeta Abonyiová	01. 10.		
Dezider Morvai	01. 10.	90	
Ladislav Haďunga	06. 10.	Ján Andruszka	11. 10.

Opustili nás – Elhunytak

15. 8. Marian Maruniak (Želiezovce, 66 r.); 22. 8. Alžbeta Šebianová (Želiezovce, 71 r.); 9. 9. Estera Plothová (Želiezovce, 83 r.); 15. 9. Ondrej Takáč (Želiezovce, 87 r.); 16. 9. Mária Bandová (Kubáňovo, 84 r.); 29. 9. Dezider Ožvald (Lontov, 56 r.); 2. 10. Jolana Jamrišková (Želiezovce, 78 r.), Erik Kišš (Zbrojníky, 22 r.); 3. 10. Jozef Páldi (Želiezovce, 81 r.), Alexander Biller (Želiezovce, 67 r.); 4. 10. Ivan Sádovský (Farná, 53 r.)

* Oprava

V minulom čísle nedopatrením došlo k zverejneniu chybného podoby ženichovho priezviska (Malecz), za čo sa všetkým dotknutým ospravedlňujeme.

Želiezovský spravodajca

Vydáva: Samospráva mesta Želiezovce

Číslo registrácie: EV 3292/09

Šéfredaktor: Ladislav Levický

Jazyková úprava: RNDr. Géza Horváth, Štefan Hečko

Kontakt: Mestský úrad Želiezovce, SNP 2, tel. 036/772 11 70, e-mail: 93701@pobox.sk

Tlač: LVT Levice

Názory uverejnené v novinách nemusia odzrkadľovať stanovisko redakcie.

Zselízi Hírmondó

Kiadó: Zseliz Város Önkormányzata

Űilvántartási szám: EV 3292/09

Főszerkesztő: Levický László

Olvasószerkesztők: RNDr. Horváth Géza, Štefan Hečko

Szerkesztőség: Zselizi Városi Hivatal, Szfn u. 2, tel. 036/772 11 70, e-mail: 93701@pobox.sk

Nyomda: LVT Léva

A lapban közölt vélemények nem feltétlenül tükrözik a szerkesztőség véleményét.

Halálának első évfordulóján
fájó szívvel emlékezünk

Hudec Istvánra

(Garamvezekény)

aki 2009. október 20-án

örökre itthagyt bennünket.

Gyászoló felesége, sógora, keresztgyermekai családjaikkal, szomszédjai és ismerősei

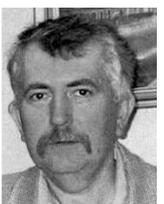
(10-16)

Megnyugszom, most elpihenek,
békén, szabadon, mint gyenge gyerek,
és nem teszek semmit sem,
csak engedem, hogy szeressen az Isten.

Fájó szívvel emlékezünk 2010. október 26-án
halálának első évfordulóján

Hornyák Istvánra

Emlékét örökké őrző családja

(10-17)

Ž a l ú z i e

▪ Horizontálne a vertikálne látkové

- exteriérové
- medziokenné
- interiérové

▪ Protihmyzové sieťky

▪ Silikónové tesnenie okien a dverí

▪ Plastové zhrňovacie dvere

LUNAP - NÉMETH 036/773 91 91 0905 42 00 44

(04-43)

Köszönetnyilvánítás

Köszönetünket fejezzük ki mindazoknak, akik a megalkulásának XV. évfordulóját ünneplő Kincső Ifjusági Néptáncgyűttest megtisztelték azzal, hogy ellátogattak a szeptember 17–19-ei „Három éjjele, három nap...” című rendezvényre, és végignézték a műsorokat. Bizunk benne, hogy minden korosztály megtalálta a neki tetsző előadást. Megragadva az alkalmat köszönetet mondunk minden szülőnek, aki e három napért dolgozott, és támogatóinknak, akiknek hathatós és önzetlen segítségével nélkül nem tudtuk volna ezt a rendezvényt megvalósítani.

Juhász Eszter és Sándor

Jesenné upratovanie

Z dôvodu nepriaznivej finančnej situácie mesta Želiezovce spôsobenej výpadkom podielových daní bude v rámci jesenného upratovania prebiehať len zber starých elektrospotrebičov, o ktorom Vás budeme informovať prostredníctvom letáčikov, webovej stránky www.zeliezovce.sk a mestským rozhlasom v dostatočnom predstihu.

Zber objemného odpadu (nábytok, koberce a pod.) a biologicky rozložiteľného odpadu (konáre, lístie a pod.) sa nebude realizovať v režime zberu od domu k domu resp. od kontajnerových stojísk pri obytných domoch, ale len do kontajnerov celoročne umiestnených v blízkosti spoločnosti Eurospinn, s.r.o. na začiatku gaštanovej aleje. Vykladanie ostatného odpadu okrem elektrospotrebičov bude považované ako porušenie VZN mesta Želiezovce o nakladaní s odpadom.

Očná optika OPTOSAN - Anežka Paláštiová - OPTOSAN optika

Komenského 46, Želiezovce

(oproti Supermarketu – a supermarketom szemben)

V modernizovaných priestoroch ponúka svojim zákazníkom:

- najmodernejšie počítačové vyšetrenie zraku zdarma, bez čakania v ambulancii
- široký výber okuliarových rámov od 1 €
- zhotovenie okuliarov aj do vlastného rámu
- aplikácia kontaktných šošoviek, aj farebných, s možnosťou bezplatného vyskúšania
- drobné opravy okuliarov na počkanie
- čistenie okuliarov a šperkov ultrazvukovým prístrojom

Felújított helyiségeiben nyújtja szolgáltatásait:

- legmodernebb számítógépes látásvizsgálat ingyen, várakozás nélkül
- szemüveggeretek széles választéka már 1 €-től
- szemüvegek készítése saját keretbe is
- kontaktlencsék (színesek is) alkalmazása, ingyenes kipróbálás lehetősége
- szemüveggeretek apróbb javítása megvárásra is
- szemüvegek és ékszerek ultrahangos tisztítása

Tešíme sa na Vašu návštevu! Örömmel várjuk vásárlóinkat!

tel. 036/771 20 09

(10-01)

Kníhkupectvo pri Mestskej knižnici (☎ 7711000) ponúka:

DOMÁCE CESTOVINY a jedlá z nich. Cena 13,24 €

Žilina, Knižné centrum 2010.

Cestoviny s mäsom, zapekané, plnené, šaláty a ďalšie recepty.

Scherhauserová Ružena: UŽ VIEM, ŽE CHCEM TEBA.

Cena 8,93 €

Bratislava, Ikar 2010.

Ďalší román svodovskej spisovateľky.

MOJA PRVÁ KNIŽKA-MOJA DRUHÁ KNIŽKA. Cena 5,61 €

Bratislava, Matys 2010.

Nádherné lepoprelá pre najmenších.

kniznicazeliezovce@kredit.sk

A Városi Könyvtár könyvkereskedésének (☎ 7711000) ajánlata:

Nagy: KUTYANEVELÉS OTTHON. Ára 2,99 €

Budapest, Pro Book 2010.

Legfontosabb tudnivalók elsajátítása otthonunkban.

Roberts N.: Tokéletes szomszéd. Ára 6,61 €

Budapest, Harlequin 2010.

Cybil titokzatos és jóképű...

Mitták: VÁROSTROMOK. Ára 9,92 €

Debrecen, TKK 2010.

Trója, Jeruzsálem, Bécs, Palermo, Róma ostromlásai, képekkel.

Riedl György (szül.: 1938. XII. 12., Zselíz)

Szép számban akadnak olyanok, akik csak néhány évet töltöttek játékosként csapatunknál, de legalább annyit alkottak, mint néhányan hosszúra nyúlt pályafutásuk alatt. Az előzők közé tartozik Riedl György is. „Nagybácsim, Riedl Zoltán közismert labdarúgó volt, és elképzelhető, hogy öcsémmel együtt tőle örököltük a futball iránti szeretünket, tehetségünket” – véli a hetvenkét éves, ősz

katonacsapatát segítette a kerületi küzdelmekben. Leszerelés után ismét Zselíz következett Mezőlakya, Nagy, Urbán, Méry, Zvara, Strcula, Zlatoš, Vystrčil és Vanek társaságában balszélsőként, balösszekötőként és balfedezetként. Abban az időben nagyon jó összetételű fákó is létezett Zselízen, és Gyuri több alkalommal ott is bizonyított. „Szerény véleményem szerint városunk mindenkor

gattak a szurkolók”. Meghatódva tekint vissza első

1960: Selmecebánya Zselíz 4:2, Riedl balról a hatodik

1960: Zselíz – Břeclav, Riedl György balról a második

hajú, annak idején rendkívül megbízható játékos. Tizennégy évesen már az ifiben kamatoztatta tudását, és két idényben is a legjobb góllövő címet érdemelte ki. Három évvel később átköltözött a felnőttekhez, majd a tiszacsernői és az opavai katonaevek következtek. A morva-sziléziai település

álomcsapata a következőképpen állítható össze: Bunta – Zvara, Méry, Štugel – Vystrčil, Hraboš – Zlatoš, Mezőlakya, Nagy, Strcula, Urbán, amely az 1953–1956-os időszakban uralta az akkori mezőnyt. Jómagam gyors játékosnak bizonyultam, és képességeimre korán felfigyeltek a lévaiak, konkrétan Várady Sanyi bácsi. Nem tudtam ellenállni a csábító ajánlatnak, és székhelyemet Lévára tettem át. Sajnos egy edzésen súlyosan megsérültem, combizom-szakadásomon még a szakmailag elismert Bínovský doktor sem tudott segíteni. Két évig alig tudtam járni, nem még futni.” Ígéretes sportpályafutásának ezáltal befellegzett, itt-ott még pályára lépett, sőt Garamkálnán mintegy két évet a járási bajnokságban is lehúzott. „Annakidején heti két edzésre is kivezényeltek bennünket, kedden erőnléti, csütörtökön pedig taktikai gyakorlatokat végeztünk. Bajnoki összecsapásainkra a környékbeli falvakból is szép számmal elláto-

1955: Minden idők legjobb zselízi ificsapata, Riedl jobbról az első

Támogatást nyertek a labdarúgók

A Zselízi Városi Sportklub idén nyáron 9400 eurós támogatást nyert a Szlovák Takarékpénztár Alapítványának „A futball egy játék” címen meghirdetett pályázatán, mely célul tűzte ki a Szlovákia községeiben és kisvárosaiban működő amatőr ifjúsági labdarúgóklubok támogatását. A felkészülés minőségének javítását, sportfelszerelés vásárlását és kisebb felújításokat támogattak a rendelkezésre álló keretből. Az alapítványhoz 141 kérvényt nyújtottak be, melyek főleg az öltözők átépítését, segédeszközök és felszerelések vagy sportrendezvények, focitornák megrendezését célozták meg. Néhány projekt az árvíz sújtotta sportpályák és öltözők rendbetételére irányult. A Szlovák Takarékpénztár Alapítványának igazgatótanácsa úgy döntött, a sok érdekes kérvény közül 25 szervezetet támogat, melyek telje-

sítették a pályázati feltételeket, szépen és jól kidolgozott kérvényt nyújtottak be. „Örömmel tölt el bennünket, ha alapítványunk ösztönzi a fiatalokat a sportolásra, a sportklubokat pedig munkájuk folytatására” – mondta Marta Krejcarová, a Szlovák Takarékpénztár Alapítványa igazgatótanácsának tagja. A zselízi kérvény főleg a fiatal labdarúgók új sportfelszerelésének megvásárlását tűzte ki célul. A pályázat írói, Sokol László, a sportklub elnöke és Štuller István, a felnőtt csapat edzője a gyerekek edzésére szolgáló, könnyűszerkezetű, hordozható kis kapukat szándékoznak vásárolni. „Az ifjúsági és a két tanulócsoport számára a kis kapukon kívül különféle sportfelszereléseket, labdákat, mezeket, segédeszközöket veszünk” – mondta Štuller István.

(ik)

edzőjére, a kapus Havlík Lászlóra és Marcelházára, ahol az első bajnokiját játszotta. Gyuri a Jednota fogyasztási szövetkezetnél több mint két évtizeden át osztályvezetőként tevékenykedett, majd a Reštaurácie vállalat kereskedelmi igazgatója volt tizenhat évig. Nyugdíjazásáig a lévai MILEX-nél vállalt igazgató-helyettesi munkakört. Hétköznapijait a kerti munka és a nyúltenyésztés teszi színebbé. Két lánya és három unokája Pozsonyban él, de egyikük sem kötődik a sporthoz. Jómaga a kassaiaknak szurkol, a Bayern Münchenért rajong, és főleg a német focit kedveli. (dg)

FELNÖTTEK – V. LIGA – KELET

Tlmače – Želiezovce 2:3 (1:3) S. Rotík, Sál, Czírja
Želiezovce – Imeľ 1:1 (1:0) S. Rotík
Nesvady – Želiezovce 2:2 (1:1) Ujváry, Sál
Želiezovce – Bešeňov 5:0 (3:0) Czírja, Kokoška, Ujváry, Sál, Lauko

IFJÚSÁGI CSAPAT – IV. LIGA – DÉLKELET

Hurbanovo – Želiezovce 2:2 (1:1)
Želiezovce – Okoličná 1:1 (0:0) Dobias
DAC B – Želiezovce 4:0 (1:0)
Želiezovce – NR-Chrenová 0:2 (0:0)

DIÁKCSAPAT – FELSŐ KATEGÓRIA, III. LIGA – DÉL

Šaľa B – Želiezovce 1:1 (1:1) Klimaj
Komjatice – Želiezovce 1:2 (0:1) Speková, Balázs
Želiezovce – Tvrdošovce 3:2 (1:0) Jamriška 2, Klimaj
Kolárovo – Želiezovce 3:0 (2:0)
Želiezovce – Komárno 3:3 (2:2) Jamriška 3

DIÁKCSAPAT – ALSÓ KATEGÓRIA, III. LIGA – DÉL

Šaľa B – Želiezovce 0:5 (0:3) Páchnik 2, Speková, Pálincás, R. Szokol
Komjatice – Želiezovce 0:6 (0:4) L. Sokol 3, Páchnik, Pálincás, Majtán
Želiezovce – Tvrdošovce 0:1 (0:0)
Kolárovo – Želiezovce 2:5 (1:1) Speková 2, Pálincás 2, Páchnik
Želiezovce – Komárno 1:1 (1:0) Pálincás

nyf.

Zselízi visszaemlékezések

Zselízi műemlék

A Béke utcában, közel a szlovák alapiskolához egy szemre modernnek tűnő szobor-plasztika mellett sokan elsétálnak, legyenek azok polgártársaink vagy a városba látogatók. Fehér beton alapon rögzítettek három kerámiaöntvényt. A kerámia-ból készült alkotás sötétbarna színű, felülete zománcozott. Megkérdeztem több lakost is, mi a véleményük a művészi alkotásról, vajon mit jelenthet. Túlnyomó többségük nem tudott kérdésre választ adni, nem tudták, mit ábrázolhat, mi lehet a címe, mit jelenthet ez a városunkban látható plasztika. Pedig a magyarázat nagyon egyszerű. Egy háromszög alakú apró darabka – kerámiaedény-töredék, ame-

lyet városunkban a 20. század elején találtak. A csonka tárgyon egyértelműen felfedezhető egy őskori nő arca. A régészetben ez az arc osztrák edénytöredék és a kemencében égetett hozzá hasonló edények alapján született meg az elnevezés „zselízi csoport (zeliezovce gruppe)” – zselízi kultúra. Az őskori nő arcát ábrázoló eredeti edénytöredék már régóta a prágai régészeti múzeum kiállítási tárgyai közt található meg. Tartok tőle, hogy ott is marad örökre. Ez az arc kb. 7000 éves. Közép-Európa legrégebbi mezőgazdasági kultúrájából származik. Az akkor élő emberek vonaldíszes kerámiákat alkottak. Az újkőkori kerámiái kultúráját a déli területekről

hozták hozzánk. A Garam menti termékeny földek arra csábították az embereket, hogy itt telepedjenek le, műveljék a földet. Ez teljesen érthető, ha még azt a tényt is figyelembe vesszük, hogy a kőkor némi szakaszában az átlaghőmérséklet két fokkal magasabb volt, mint napjainkban. Úgy tűnik, ebben a térségben jól érezték magukat, jól éltek az emberek.

Bebizonyosodott, hogy Zselíz területén vonaldíszes és zselízi kultúra nyomait viselő neolitikus lakóhelyek, a régebbi bronzkorból pedig a magyaradi kultúra településének maradványai is előkerültek. A környéken találtak olyan sírokat is, melyek a középső bronzkorból származnak, de hallstatti, latén és germán lakóhelyeket is a 2. és 3. századból. Zselíz fogalmaként vonult be a régészetbe. Ráadásul bronz szerszámok, kerámia és kőbalták egész gyűjteménye halmozódott föl, mely Couden-

...talán nem ártana egy kis táblácskával jelezni, mit is ábrázol a mű

hove grófnő gyűjteményeként ismert, és amely az első magán régészeti gyűjteményként a múlt század 30-as éveiben a pozsonyi Szlovák Nemzeti Múzeumba került. Ebből a gyűjteményből a pozsonyi múzeum néhány darabot kölcsönadott a Városi Múzeumunknak. A mellékelt fényképen összehasonlíthatják a női alak eredetijét a korszerű másolatával. Javaslom, hogy a korszerű másolat betonalapjára kerüljön legalább egy kis fémtáblácska, amely elárulja, mit ábrázol a mű.

Polka Pál

Jenő és Lujza esete az újsággal 4, avagy a kincs, ami van

– Jenő!

– Igen, Lujza?

– Jenő, azt írja az újság, hogy november 27-én újra 12 képviselőt választunk egy választókörzetben.

– Hát ez jó, Lujza.

– Miért, Jenő?

– Mert heten voltak a gonoszok, tizenhárman az aradi vértanúk, és ebből semmi jó nem sült ki. De 12 az egy tucat, és tucatjával minden olcsóbb, Lujza.

– Jenő, neked úgy vág az agyad, mint a borotva. Megírtad már a választási beszéded?

– Meg, Lujza. Lesz itt csíhi-puhi, ha majd előadom.

– A varrás mentén repedek az örömtől, Jenő.

– Állítsd magad takaréklángra, Lujza! A napok meg vannak számlálva.

– Jenő, azt írja az újság, hogy városunk elnyerte a biodiverzitás fővárosa címet.

– Milyen diverzáns címet nyertünk, Lujza?

– Bio. De nem diverzáns, hanem diverzitás. Megnyertük a biológiai sokszínűség fővárosa címre kiírt

versenyt, Jenő.

– Megnyugtattál, Lujza. Már azt hittem, hogy mi lettünk a biodzshád fővárosa. Pont most, pár nappal az önkormányzati választások előtt, semmi kedvem az izslámrá konvertálni.

– Jenő, azt írja az újság, hogy befektető érdeklődik a fűrődő iránt.

– Ez már döfi, Lujza. Az aranytálcán felkinált esélyt ki kell használni. Idővel városunk elnyerheti a biodiverzitás fővárosa cím mellé a pikkelysömör fővárosa címet is.

– Ne humorizálj, Jenő! Rád fordítom az asztalt.

– Asztalt oszt nem, Lujza. Legfeljebb a hokedlit.

– Jenő, azt írja az újság, hogy három éjjel, három nap tartott az ünnepség. A Kincső XV. jubileuma tiszteletére.

– Megérdemelték, Lujza. A műsor, amit a személyi igazolványra jogosultak korát elérő Kincső és vendégeik bemutatnak, az valami csodálatos volt. A KSZCS is fellépett.

– Visszatértek a kommunisták, Jenő?

– Azok nem, Lujza. Csak a Kincső Szülők Csa-

pata.

– És a közönség, Jenő?

– Az, Lujza. Állva tapsolt. Az irigykedők ülve. A gratulációk hossza meghaladta az egy órát. Megmondom az őszintét. Lehetünk mi sikeres projektváros, gyarapodhat a város vagyona, szerezhettünk külföldi tapasztalatokat, lezárhatják a hidat néhány napra, lehet olajfolt a Garamon, de a kincs, ami van, az a Kincső.

Idáig olvasta az újságot Lujza Jenőnek. Ezalatt a 7 millió eurós népszavazás érvénytelen lett. A kastélyt idén nem adják el. Újra indult a Megasztár, az X-faktor, a Fábry-show, meg a Heti Hetes. Újpest-FTC 6:0. A városi választási bizottság lezárta a jelöltek listáit. Lujza csak mosolygott, mint a Garam szálló fénykorában, és elkezdte sütni a választási pogácsákat. Jenő lefejtette a hullórizlinget, és megkezdte a tárgyalásokat a kampánynyitó szponzorairaival. A városba beköszöntött a vénasszonyok nyara, meg a választási kampány. A Kincső elkezdte felkészülését a XX. jubileumára, és ez így van jól.

Dede Adams

Franz Schubert Zselízen komponált műveiről III.

(1824-ben szerzett művek)

Schubert 1823 elején súlyos beteg lett. Nemi betegségéről kezdetben nem is akart tudomást szerezni. Csak amikor kórházba került, akkor döbbent rá, hogy a baj nagyobb, mint gondolta. 1824 tavaszán, gyógyulása után kilátástalan anyagi helyzetbe került. Betegsége kevéske pénzét is fölemésztette, és nem szeretett volna, hogy továbbra is barátai tartsák el. Ezek a körülmények késztették arra, hogy ismét elvállalja az Esterházy-család gyermekeinek tanítását a zselízi kastélyban. Egyébként is visszavágyott Zselíre, ahol 1818-ban boldognak érezhette magát.

Schubert 1824-ben már nemcsak Máriát és Karolinát tanította, hanem az időközben 11. életévébe lépett Albertet is. Először a kastélyban, majd a Baglyos Házban lakott. A kiköltöztetés pontos okát nem tudjuk. Egyesek tudni vélik, hogy a grófnő azért intézkedett így, hogy megakadályozza Karolina grófnő és a zeneköltő titkos találkát a kastélyban, mert a két fiatal – állítólag – egymásba szeretett. A témával foglalkozó szakemberek nem sok hitelt adnak ennek a legendának. Valószínűbb az a feltevés, hogy váratlanul vendégek jöttek, és szükség volt a vendégszobára. De a vendégek biztosan nem maradtak Zselízen október 16-ig, tehát felmerülhet a kérdés: miért nem költöztették vissza Schubertet a kastélyba?

Korábban megemlítettem, hogy Schubert bizonyíthatóan nem Zselízen írta a *Die schöne Müllerin*-t. Zselízen azonban mégiscsak volt valami köze ehhez a műhöz. Ugyanis a Müller dalokat az a magyar származású Schönstein Károly báró népszerűsítette, aki már 1818-ban is Zselízen tartózkodott, és kitűnő tenoristaként szerepelt a kastélybeli hangversenyeken. 1824-ben a báró – ha csak tehette – a Müller dalokkal lépett fel Schubert kíséretével.

Schubert 1824-ben, Zselízen komponált művei közt aránylag sok a négykezes zongoramű. Nem véletlenül. Schubert a négykezes zongoraműveket tartotta legalkalmasabbnak a zongoratanításra, hiszen ezek tanulása és előadása közben együtt játszhatott tanítványaival. Ezeket a darabokat többnyire Máriával és Karolinával adta elő.

D 812 *Sonate in C für Klavier zu 4 Händen, op. 140. (Grand Duo)* (C-dúr zongoraszonáta négy kézre). 1824 júniusa.

D 813 *Acht Variationen über ein eigenes Thema in As für Klavier zu 4 Hän-*

den, op. 35. (Négykezes zongoravariációk). 1824 májusa.

D 814 *Vier Ländler für Klavier zu 4 Händen* (Négy négykezes ländler). 1824 júliusa.

D 815 *Gebet op. post. 139.* (Ima). Ezt a művet akkor rendelte meg a grófnő Schubertnél, amikor Schönstein báró Zselízen tartózkodott. Másnap a család együtt énekelte a kvartettet. A tenor szólamot Schönstein báró énekelte.

D 816 *Drei Ecossaisen für Klavier* (Három zongoraecossaise). 1824 szeptember.

D 817 *„Ungarische Melodie” in h für Klavier* (Magyar dallam h-mollban). Schubert ezt a dallamot a D 818 mű harmadik tételében is feldolgozta négy kézre. 1848. szeptember 2.

D 818 *Divertissement à la hongroise in g für Klavier zu 4 Händen, op. 54.* (Négykezes zongoradivertimento). Ebben a műben feldolgozta az összes magyar motívumot, amelyet Zselízen hallott. Schönstein báró szerint a divertimento egyik témájául szolgáló magyar népdalt a kastély konyhájában egy konyhaleány énekelte. Schubert – meghallva a dalt – még sokáig dúdolta, majd lejegyezte. A művet a szerző Katharina von Lásznynak ajánlotta. 1824 ősz.

D 819 *Six Grandes Marches für Klavier zu 4 Händen, op. 40.* (Négy nagy induló – négykezes). A szerző a művet első orvosának, dr. Bernhardt-nak ajánlotta. Az ötödik tétel később „Trauermarsch” (Gyászinduló) néven vált ismertté. Otto Erich Deutsch szerint csak az tekinthető biztosnak, hogy Schubert ezt a művet Zselízen szerezte. Az azonban kérdéses, hogy 1818-ban vagy 1824-ben írta-e.

D 820 *Sechs Deutsche für Klavier* (Hat német tánc zongorára). A kézirat Esterházy Karolina grófkisasszony tulajdonában volt. 1824 október.

D 821 *Sonate in a für Arpeggione und Klavier* (Zongora-arpeggione szonáta). Az arpeggione egy gitárnál nagyobb, hathúros hangszer. (Gitárcselló néven is emlegették.) Az „arpeggione” elnevezés valószínűleg Schubertől származik. Nincs róla megbízható adatunk, hogy Schubert ezt a művet Zselízen írta volna. Mindenesetre O. E. Deutsch ide sorolja.

Horváth Géza

Írjuk, mondjuk helyesen!

Halloween vagy mindenszentek?

Bevallom, a halloween szót csak kb. 15-20 éve hallottam először; valószínűleg egy amerikai filmben, és akkor azt hittem, hogy egyfajta amerikai „ijesztgetős”, „szellemidéző”, bolondos szokás lehet. Aztán egyre gyakrabban hallottam, hogy az angolul tanuló gyermekeink az iskolában is foglalkoznak vele; valószínűleg ők is el tudták volna mondani ennek az ünnepnek a jelentését és eredetét. Akkor aligha hittem volna, hogy a halloween tulajdonképpen azonos a mindenszentek ünnepével.

A pogány kelták úgy hitték, hogy a kb. november 1-jére eső újév éjszakáján az előző évben meghaltak megzavarhatják az életüket, mert ezen az éjjelen vándorolnak a holtak birodalmába. Hogy megkönnyítsék vándorlásukat, ételt és állatokat áldoztak nekik. A kereszténység terjesztésekor úgy látszott, hogy sokkal nehezebb a pogány ünnepeket betiltani, mint azokat a keresztény szokásokhoz igazítani. Ezért a VIII. században uralkodó III. Gergely pápa a mártírok májusi emléknapját áthelyezte október 31-ére. Írorszában ez az éjszaka az All Hallow's Eve (mindenszentek éjszakája) nevet kapta. Ebből lett a halloween szó.

Nem szándékozom nyelvművelő rovatunkat egyháztörténetivé változtatni, és hamarosan rá is térek az említett ünnepek nevének helyesírására, de kikíváncsok belőlem egy gondolat. Semmi

rosszat nem látok abban, ha gyermekeink megismerkednek egy tőlünk lényegében idegen világ (az angolszász országok) egyházi eredetű szokásaival, ha maguk is tudatosítják, hogy ez nem a mi – közép-európai – kultúránk része.

2007 decemberében már írtam az ünnepek nevének helyesírásáról. Tudom, írásomnak nem lehetett olyan hatása, hogy érezhetően változzon a helyzet. Még boltban kapható képeslapokon is Karácsonynak írják a karácsonyt, Újévnek az új évet, Húsvétnek a húsvétot. Ennek ellenére még egyszer leírom: a magyarban az ünnepek nevét kis kezdőbetűvel kell írni. A *mindenszentek* vagy a *mindenszentek napját* is. Nem minden felekezeti ünnepi egyformán ezt a napot. A római katolikusoknál november 1-jére eső főünnep, a reformátusoknál katolikus hatásra terjedt el, de náluk ez a nap nem hivatalos ünnep, az evangélikusok viszont megünneplik. Az őrmény katolikusok október 23-a, az ortodoxoknál a pünkösd utáni első vasárnap a mindenszentek vasárnapja. A mindenszenteket *mindszenteknek* is szokás nevezni. Ilyen formában őrzik a magyar helynevek is: Okrimindszent, Szepesindszent, Mindszent. A mindenszentek tiszteletét őrzi *Mindszenty József* hercegprímás fölveti neve is.

Természetesen a *halottak napja* is kis kezdőbetűvel írandó. A római katolikusok és a protestán-

sok egyaránt megünneplik, az ortodox keresztények naptárában több halottak napja is szerepel.

Többször tapasztalom, hogy a fordítók olykor tanácstalanok a szlovák *hrobka* szó fordításakor. Olykor *sír*, sőt *sírkamra* vagy *kápolna* lesz belőle. Helyesen: *kripta*. Nekünk, zselízieknak ezt illene tudnunk, hiszen városunk egyik legrégebb épülete az *Esterházy-kripta*. Olykor a magánhangzók hosszúsága okoz gondot. Az *elhunyt* szóban rövid u-t írunk (és ejtünk), a *vértanú* viszont hosszú ú-val írandó.

Egy sportverseny kapcsán hangzott el a rádióban egy riportalanyszájából, hogy „Nem a győzelem a fontos, hanem a *részvétel*”. (Pedig szó sem volt halálesetről vagy más, részvételt kiváltó eseményről.) Nem tenném szóvá, ha nem hallottam volna azóta is több ízben *részvétel* jelentésben a *részvét* szót. Lehetséges, hogy korábban ez a két szó ugyanazt fejezte ki, de mára már elkülönült a jelentésük. A *részvét* együttérzést, a *részvétel* ottlétet, megjelenést fejez ki.

Újságunkban is többször olvashatunk a (zselízi, mikolai vagy szódói) *halottasházról* (sőt *hullaházról*). A város anyagi helyzetétől függ, hogy lesz-e valaha *ravatalozónk* is. Tehát egy olyan épületünk, ahol a gyászszertartás egy részét is el lehet vezetni méltó körülmények között.

Horváth Géza

50 éve városi rangban

A várossá válás egyes évtizedei

Zseliz és környéke a múltban mezőgazdasági jelleggel bírt. A város képe az 1960-as évektől lassan változott, átépült. Kezdetét vette az ipari termelés, javultak a szolgáltatások és a lakosság életszínvonala is. Az elmúlt évtizedek időszakára tehát a városépítés és az iparfejlesztés volt jellemző.

Az 1960–70-es évtizedben három alkalommal került sor helyhatósági választásokra: az 1960. június 12-i választások alkalmával 35 képviselőt választottak, a Városi Nemzeti Bizottság elnöke Matej Terem lett, titkára pedig Molnár József. 1964-ben szintén 35 képviselő került a városi testületbe, a Városi Nemzeti Bizottság elnöke Michal Lipovský, titkára pedig Dobrovický László lett.

Garamkikola 1967-ig önálló község volt. 1967. január 1-jével Zselizhez csatolták. Így újabb választásokat tartottak, amikor a képviselőtestület összetétele a következőképpen alakult: a 39 képviselőből 32-t Zselizről, 7-et Mikoláról választottak. Az elnöki tisztséget továbbra is Michal Lipovský töltötte be, alelnök Ján Feder, titkár pedig Dobrovický László lett.

Zseliz népessége évről évre növekedett. Az 1961. március 1-ji népszámláláskor a városnak 4277 lakosa volt. Ebből 2368 magyar nemzetiségű, 1902 szlovák, 5 cseh és 2 egyéb. Az évtized végére, vagyis 1970. december 31-én Zseliz lakosainak száma 5476 volt. A lélekszám 1967-ben 910-zel gyarapodott, ugyanis ekkor csatolták Mikolát a városhoz.

A munkaképes lakosság főleg a mezőgazdaságban kapott munkalehetőséget. A háború után alakult állami gazdaság 1963-ban már 7300 hektár területen gazdálkodott, az alkalmazottak száma később elérte a 950-et. A helyi földműves-szövetkezet 700 hektáron kezdett gazdálkodni, mintegy 110 taggal.

Az iparfejlesztési program keretében – amely a városépítés második szakaszának kezdetét jelzi – 1965-ben új üzem létesült, a Železnobrodské sklo bizsuüzeme. A 60-as évek elején adták át rendeltetésének a gép- és traktorállomás üzemi klubját (a jelenlegi kultúrházat), a mozi épületét, az áruházat.

Az oktatásügy problémáit is meg kellett oldani, ugyanis az 1944-ben elkészült iskolaépület (a mai magyar alapiskola) nem felelt meg a

követelményeknek, hiszen itt kapott helyet a szlovák (454 tanulóval) és a magyar (400 tanulóval) alap- és középiskola is. A tanítás három műszakban folyt, és ezért 1960-ban a régi épületet 6 tanteremmel bővítették. Ugyanabban az évben fejezték be a jelenlegi szlovák alapiskola épületét, ahol a középiskola is helyet kapott. A középiskolák 1968-ban újabb 7-7 tanteremmel bővültek, így megoldódtak az alap- és középiskolák helyiségproblémái.

Az egészségügyben is szembeötlő változások történtek. Míg 1945-ben 4500–5000 lakosra jutott egy orvos, 1970-ben egy orvosnak már csupán 680 emberről kellett gondoskodnia. Az új városi kórház 1958–1963-ban épült 22 millió koronás beruházással. Ezzel jelentősen javult az egészségügyi ellátás. A kórházban évente 700–850 gyermek született, ebből átlagban 80–90 zselizi volt.

A város arculata a 70-es években tovább változott, új családi házak, állami és szövetkezeti lakások épültek. A nagyobb beruházásokat igénylő városépítés mellett egyéb létesítményeket is átadtak. Ilyenek pl. az átalakított főtér a II. világháborúban elesettek

emlékművével, a Schubert-emlékszoba, a strandfürdő és kemping, a felújított sportpálya, a műszaki szolgáltatások épülete, az autószerelv.

Az 1971–76-os választási időszak kezdetétől a város életében még intenzívebb fejlődést tapasztalhatunk. A munkalehetőségek bővülésével arányosan növekedett a város lakosainak száma is. A tolmácsi Szlovák Energetikai Gépgyár (SES) egy fióküzem építését kezdte meg városunkban 1974-ben, amelyben kezdetben 60 alkalmazott kapott munkalehetőséget. A gépgyár zselizi üzemrészlegének alapkövét 1977. január 17-én fektették le. A 377 milliós beruházás befejezése után 860 alkalmazottja lett az üzemnek. Nagy kár, hogy az utóbbi évtizedben leépült, és napjainkban is az üzem bezárásának híre kering a városban. Jelentős költségráfordítást igényelt (40 millió koronát) a nagykapacitású szőlőfeldolgozó és borpalackozó üzem, amely 1976. szeptember 16-án kezdte meg működését. Sajnos napjainkban csak a kifosztott épület maradványait láthatjuk.

(Folytatjuk.)

Nyustyin Ferenc

A szüreti hagyományokról

Az utóbbi évtizedekben egyre gyakrabban újraélednek régi néphagyományaink. És ez jó dolog. Hiszen a tradíciók ápolásának a megemlékezéseken kívül közösség-összetartó ereje is van.

Dicséretes, hogy régióinkban is, a Garam és az Ipoly mentén az önkormányzatok a polgári társulásokkal karöltve megszervezik a szüreti felvonulást és ünnepélyt. Ezeket leggyakrabban szeptemberben és októberben tartják.

Lassan október végét jelzi a naptár. Erre a hónapra jellemző, hogy csupaszodik a kert, az udvar és a szőlősdomb. A nyár gyümölcssei, terményei és kincsei jobbra már a kamrába, a pincébe költöztek. Reggel a felkelő nap sugarai a fák színes lombját még simogatják, aztán egyetlen szélfuvallatra hullani kezdenek a haldokló levelek ezrei. Peregnek, forognak, vitorláznak, rozsdabarnán, vörösen, villogó sárgán és aranszínben. Érezni lehet, ez az őszi utolsó színpompás végjátéka.

De más is jellemző az ősze: a földművelő ember egész évi munkájának eredménye, a betakarítás. Ezek közé tartozik a szüret is. A szüretnek sajátos szerepe van: ez a szőlőtermesztés záró fázisa, ugyanakkor a borkészítés első lépése is ezzel kezdődik. Tehát a szüret egyben ünnep is, a szőlősgazda ekkor szembesül egész évi munkájának gyümölcsével.

A szüret a különböző történelmi korokban mindig többet jelentett az egyszerű munkánál, mert kapcsolódott hozzá az ünneplés, a táncos mulatság. Jó, hogy még ma is olyan eseménynek számít, amelyen a rokonok, a barátok, a családtagok összejönnek, s a közös munka mellett szórakoznak.

A szüreti ünnepségek hagyományát kutatva sok érdekes dologra figyelhetünk fel. Azt olvastam, hogy „a szüret a XVI. és a XVII. században igazi sátoros ünnep volt, melyre még a hadviselő vitézek is hazajöttek. Városaink statútuma szerint a szüret idején még a törvénykezés is szünetelt. A vidámság és a jó kedvűtanyát ilyenkor a szőlőkoszorúzza hegyeken és a szőlőkertekben.”

A szüret korábban az ún. csíziós vagyis jeles naphoz kötődött. Egyes vidékeken a XVIII. és a XIX. században, de még később is határozott időpontot

tűzött ki a községi tanács, vagy a hegyközségi elöljáróság. Az időpont meghatározása azért volt fontos, mert a földesúri járandóságot, a bordézsztát így egyszerűen tudták beszédni. Természetes, hogy a különböző szőlőtermő vidékeken a szüret kezdetének időpontja változott, figyelembe véve az időjárási viszonyokat és a különböző szőlőfajták érési idejét. Így pl. az Alföldön a szüretkezdő nap általában Mihály-napja vagyis szeptember 29-e volt. A Dunántúl nagyobb részén október közepén, Tokaj-hegyalján pedig Simon-Júda napján, október 29-én kezdték meg a szüretet. Itt annyira betartották ezt a napot, hogy egyes községekben harangzúgás és mozsarágyúk dörgése jelezte a szüret kezdetét. A munkavégzés alatt jellemző volt a tréfálkozás, az éneklés és a hangoskodás. A szüret befejezése után valódi ünnep alakult a nap. A szüretelők a végzésnapon a hegyről levonulva szüreti koszorút vittek a vállukon.

A szürethez kapcsolódó mulatságok közül legjelentősebbek a szüreti felvonulások. Ezek az Ipoly és a Garam mentén is a hagyományos szokások közé tartoztak. A hozzáférhető írások szerint már a XVIII. században elterjedt a szőlőtermesztés, és felvonulásokat tartottak vidékünkön is. Erről tanúskodik a garamkissallói uradalmi pince is, amely a XIX. század elején (1816-ban) épült. A szüreti felvonuláson a szerepkörök: a bírót, a bírónét, a csószlányokat és a legényeket, a kisbírót, a táncmestert beöltözött szereplők alakították. A menet fontos szereplője volt a múlt században a borkirály vagy bálkirály. Ő, illetve a családja volt felelős az esti mulatság rendezéséért. A szüreti menet jellegzetes figurái voltak a tolvaj és a csósz, akik veszekedésükkel szórakoztatták a közönséget. Ezekon kívül más jelmezbe bújt szereplők is voltak a menetben.

Örvendtes tehát, hogy napjainkban a szüreti felvonulás és a bál sok helyen újraéledt. Jó, hogy ünnepeljük a szüretet, hogy megemlékezünk a szőlőtermelő dolgozó emberekről, azért is, hogy kinyilvánítsuk a község szőlősgazdáit, valamint elődeink iránti tiszteletünket. Jó, hogy ezt az ünnepséget táncsal, dallal, muzsikával köszöntjük. Legyen hát ez a nap a szüreti vigasság napja!

Nyustyin Ferenc

15 éve tiszta forrásból

Fennállásának 15. évfordulóját ünnepelte szeptember közepén a Tiszta Forrás Alap és a Kincső néptáncgyűttes. A jubileum alkalmából három napos rendezvényt tartottak, melynek színhelyeül a helyi magyar tanítási nyelvű gimnázium tornatermet és a város főterét választották. Az ünnepi rendezvénynek találóan a *Három éjjel, három nap* elnevezést adták, és ahogy később kiderült, a szervezőknek csaknem szó szerint sikerült is eleget tenniük az elnevezésből fakadó várakozásoknak. Mindezt a zselízi néptáncosoktól megszokott magas színvonalon.

15 ágyúlövés jelezte a rendezvény kezdetét, amelyet egy, a gimnázium udvarában felállított díszhajóról adtak le a Kincső 15 éves múltjának tiszteletére. A három napos ünnepség bevezető rendezvényeként kiállítást tekinthettek meg a látogatók a cso-

portok múltjáról, amely képekkel és elismerésekkel – oklevelekkel, díjakkal, kitüntetésekkel – dokumentálta az elmúlt másfél évtized történéseit és sikereit. A csoportok állandó minőségi javulásáról árulkodik ezek aránya; az éves bontásban bemutatott kiállításon a látogatók minden egyes stációnál egyre több és több elismerő dokumentummal találkozhattak. A kiállítást Simon Zsolt mezőgazdasági miniszter és Bakonyi Pál polgármester nyitotta meg. Ezt követően Takács András előadását hallgathatták meg az érdeklődők.

Az első estén a Tiszta Forrás Alap csoportjai adtak számot az elmúlt években eljáratott zene- és táncudásokról. A Gereben, a Kincső, az Apró Kincső és a Kincsőszülők Csapata több mint két órá, lélegzvetelny szünet nélkül előadott programja rendkívüli tetszésnek örvendett a termet teljesen megtöltő nézőközönség körében. A pénteki este – hagyományosan – táncházal végződött.

Szombaton délután kezdődött a műsor, miután a népviseleti felvonulást követően a résztvevők megérkeztek a főterre. A verbunkos bemutató és a

Kincső fellépése után a vendég csoportok is bemutatkoztak a nagyközönségnek. Este Herczku Ági adott koncertet a tornaterem színpadán, aki az *Arany és kék szavakkal* című albumát mutatta

be, rendkívüli sikert könyvelve el előadásával, amelyhez Pál István „Szalonna” és barátai szolgáltatták a zenei aláfestést. A színvonalas műsorra a közönség hasonlóan színvonalasan reagált; Herczku Ági szerint az utóbbi évek leglelkesebb közönségét ismerhette meg a zselízi hallgatóságban. A napot ismét táncház zárta, ám emellett a tornaterem környékén több gócpontban is felütötte a fejét a spontán népzenei önszórakoztatás, a résztvevők kis csoportokban zenéltek, énekeltek és táncoltak, bárhol kedvük támadt hozzá. A táncházban elbúcsúztatták Gubík Sztellát, a Gereben együttes oszlopos tagját, aki a közeljövőben férjhez megy, és a Vajdaságba költözik.

Vasárnap a vendégcsoportok

mutatkoztak be a jól megtervezett, nagy alapterületű színpadon. Fellépett a pémonostori Talicska, az adai Vadvirág, a bátaszéki Felvidék, a derecskei Szivárvány, a gödöllői egyetem

Forduló csoportja, a budapesti Tébláb, a dunaszerdahelyi Ágacska, a komáromi Kisködmön és az ipolynyéki Hont. Ezután a pozsonyi Ifjú Szívek *Az ördög tánca* című műsorát tekintette meg a nagyszámú közönség, ami egyben a jubileum záróeseménye is volt. A helyiek nagy öröme a profi táncosok között a Kincső három egykori tagját is felfedezhettük, ami szintén képet adhat a Zselízen folyó munka nívójáról.

A jubileum ismét bizonyított. Tanúi voltunk a szisztematikus munka gyümölcsérésének, a hosszú távú tervezés diadalának, a minőség zselízi jelenlétének, és annak is, hogy sokan vannak, akik ezt értékelik. A nemrég polgármesteri díjban részesült Juhász Sándor és Eszter ismét letett valamit az asztalra, mint ahogy ezt már évek óta teszi, és csoportjuk „nagyon ott volt”. Szívben, testben és lélekben. És az élvonalban. És a tagok, a szervezők és az önkéntes segítők hozzáállását és lelkesedését látva ez bizony így is marad. Boldog szülinapot! **Levicky László**

portok múltjáról, amely képekkel és elismerésekkel – oklevelekkel, díjakkal, kitüntetésekkel

népviseleti felvonulást követően a résztvevők megérkeztek a főterre. A verbunkos bemutató és a

Egy évtizedes a Keep it Cool

A jubileumi, 10. Keep it Cool fesztivál szeptember 25-én valósult meg a zselízi Művelődési Házban. Egy évtized után tehát a fesztivál visszatért az eredeti színhelyére, ahol a Hidegen Tartandó íróni kezdett, bár később a mozi vált a rendezvény ismert és közkedvelt helyszínévé. Egy évtized alatt nemcsak városunkban és közvetlen környezetben, hanem a széles régióban és ismertté vált a fesztivál. Az évek során a zenei rendezvényből multikulturális fesztivál lett, amelyen kisfilmvetítés, színház, kiállítás és performance is helyet kapott.

A szervező – a Blue Art polgári társulás – idén három zenekart hívott meg, amelyek közül ketten már szerepeltek a korábbi évadokon. Ezúttal a Save the Cookie, a Lava-

gance és a Žagar lépett fel, az after-partyt DJ

MistaFlip zenélt.

A Save the Cookie már több mint egy évtizede van jelen a szlovák popéletben,

2008-ban jelent meg egy albumuk Phantastic címmel. Elnyerték a Media Star díjat a Coca Cola Pop Star versenyben, tavaly pedig az Express rádió slágere díjat szerezték meg. A Lavagance 2004-től működik a zenei életben, olyan zenekarok előtt lépett fel mint a Depeche Mode, Duran Duran vagy a Mando Diao. A fesztivál nemzetközi jellegét a magyarországi Žagar fellépése adta meg, amely az ország egyik leghíresebb elektronikus zenét játszó együttese. A koncertek után a kora reggeli óráig a zselízi DJ MistaFlip előadását élvezhették az érdeklődők.

(ik)

Új díszpolgára van városunknak

A Zselízi Városi Napok idén a takarékoskodási intézkedések jegyében egy napra korlátozódtak, mely folyamán azonban nem hiányoztak a már megszokott rendezvények, így az ünnepélyes képviselő-testületi ülés keretében a városi kitüntetések átadása, a főtéri kultúrműsor és az utcabál. A városi nap megszervezésében az anyagi megszorítások főleg abban mutatkoztak meg, hogy nem hívták meg a baráti városok küldöttségeit. Idén nem szervezték meg a legszebb er-

kély és kiskert címéért folyó versenyt sem.

Szeptember 11-én, szombaton délelőtt a városi hivatal felújított esketőtermében adták át a kitüntetések. Ezúttal azért volt különleges a díjátadás, mert a város új

díszpolgára lett Pavel Korbel Svájcban élő festőművész.

A Szent Jakab téri délutáni program az eső jegyében telt. Ennek ellenére a nagyövedi Mosaic és a békéscsabai Shadows Shade együttesek koncertjét többen megnézték, az esernyők és a sátrak alatt várva az idő jobbra fordulását. Ez akkor történt meg, amikor a szervezők kijelentették, hogy az utcabált a rossz idő ellenére is megtartják: néhány perc múlva optimizmusuk célt ért, az eső elállt, így megkezdődhetett a felhőtlen szórakozás a garamszentgyörgyi Torma Band vezényletével. A zselíziek szép számban jelentek meg a téren, és az éjszakába nyúlóan ott is maradtak.

(sh, ik)

A mi fűtésünk...

Az elmúlt hetekben két alkalommal is részt vettem a lakástulajdonosok képviselőivel szervezett találkozón, melyeken a lakások fűtésével kapcsolatos kérdések és főleg a hőszolgáltatás ára került terítékre.

Mivel nagyon sok embert érint a téma, kénytelen vagyok reagálni. Továbbá azért is szeretnék hozzászólni a problémához, mert ennek a lapnak a hasábjain tettek közzé egy magas színvonalú szakmai, de a polgárok számára keveset mondó írást, ami semmit nem old meg. Nem minden jó, ami központosított – ez érvényes városunkban is. Mi történne, ha valami komolyabban meghibásodna, vagy a központi kazánt érné baleset?! Ez bizony néhány száz lakást érintene, cégeket, intézményeket... Tudom, hogy nem lenne helyes, ha minden háznak külön kéménye lenne, de ma ezt már korszerűbben és főleg energiatakarékosabban is meg lehet oldani. A már néhány évet megélt hőgazdálkodási koncepciónk változtatásra szorul, mert mintha visszafelé haladna. Miért vált lehetővé a közelmúltban, hogy természetes monopólium alakuljon ki, miért nem vették fontolóra, hogy konkurenciát teremtsenek? A szalmával való alternatív hőforrástól takarékoskosságot vártak. Megérezték ezt a lakosok? Ha elégedetlenek, akkor valószínűleg nem. Egyébiránt a szalma égetése valóban környezetkímélő? Akkor miért van korom az erkélyeken? A hő ára, melyet az árszabályozási hivatal (ÚRSO) szab meg, olyan, amilyet a hőtermelő alátámaszt. Neki nem kötelessége közzétenni, mit és hogyan számolt, csak aztán a régióban nálunk a legmagasabb az ár. A lakosok akkor minek költöttek a házak szigetelésére, az ablakok kicserélésére, ha az ár nem csökkent? A hőtermelő beruházásait miért foglalják bele az árba, hogy aztán a lakosok törlesszék azt is? Így könnyű vállalkozni! Megérik a lakosok valaha, hogy az új objektumok rácsatlakozása után csökken majd a hő ára? Ezeket és további kérdéseket tesznek fel a lakástulajdonosok. Remélem, ez az elmélkedésem felkelti az illetékesek figyelmét, és megkezdik a lehetőségek keresését, mindannyiunk megelégedésére.

Vojtech Tomašovič

Akadálymentesítés

Városunk minden bizonnyal egyik legforgalmasabb középülete, ahol nagyszámú polgár fordul meg, a kultúrház, melyben nemcsak kulturális rendezvényeket tartanak, hanem a társadalmi és más szervezetek különféle találkozókat, gyűléseket és egyéb eseményeket

is szerveznek. Rendszeresen ülésezik itt pl. a Szlovákiai Nyugdíjasegylet helyi szervezete vagy a Rokkantak Szlovákiai Szövetségének zselízi szervezete. Annál inkább örömteli, hogy néhány hónapja akadálymentesítették a bejáratot. Ezt az épület körüli parkoló építésével együtt hozták létre. A város néhány gyalogátkelőhelyén történő akadály-eltávolítás után tehát az akadálymentesítés tovább folytatódik a közterületek revitalizációjára irányuló projekt megvalósítása során.

(ik)

Mi bántja a mikolaiakat?

Már hosszú ideje – több tíz éve Zselíz mikolai városrészének polgárait úgy érezzük, kevésbé vagyunk fontosak, elhanyagolnak bennünket. Ezért döntöttünk úgy, hogy a városrészben polgári társulást hozunk létre. Hogy meghallgathassuk polgártársaink véleményét, 2010. augusztus 13-án a mikolai kultúrházban gyűlést hívtunk össze. A találkozó, melyen sokan vettek részt, csendben, emóciók és politikai felhang nélkül ment végbe. A jelenlevők egyhangúan egyetértettek a polgári társulás megalakításának gondolatával, és megegyeztünk, hogy egy hét múlva újra találkozunk, hogy megválasszuk az alakuló bizottságot.

Egy hét múlva azonban történt valami, amit álmunkban sem feltételeztünk volna. Bennünket, mikolaiakat nem engedtek be a kultúrházba, mert egy képviselő úr kijelentette, hogy nem ért egyet azzal, hogy a kultúrházat politikai célokra használják. Ez a kijelentés mindannyiunkat nagyon felháborított. Lehetséges egyáltalán, hogy a mikolaiakat ne engedjék be olyan létesítménybe, amelyet a mikolaiak építettek azért, hogy minden

mikolait szolgáljon, ne csak a lakosság egy részét?

Volt egy szép, rendezett parkunk is. Ám fokozatosan eltűntek onnan a hinták, a padok, gyom nőtte be, és személerakat lett belőle. 2009-ben a Föld napján társadalmi munkát szerveztünk. A parkot kitisztítottuk (két nagy konténer telt meg szeméttel), lekaszáltuk a fűvet, bokrokat, fákat ültettünk ki. Az Eurospinnből padokat hoztak, és rend lett. De csak néhány hónapig. Most újra derékig érő gyom van, ahol megbújik a kábítószerező ifjúság (injekcióstűket találtak ott).

Volt egy foci pályánk is. A temető melletti gödörben. De amikor a városban a csatornázást építették, a gödört behordták az ásásból keletkezett földdel. Akkor új pályát ígértek. Nem kaptuk meg. Hasonlóan sorolhatnánk további jó néhány esetet.

Ha valakit ezzel a nyílt levéllel megsértettem volna, elnézést kérek. Nem az volt a célom, hogy bárkit is megsértsek, vagy megvádoljak. Csak azt szeretném, ha az emberek megtudnák, hogyan működnek nálunk a dolgok.

Kanyuk Mária

Hogyan befolyásolhatók a Garam mentén történő beavatkozások? Területfejlesztési tervvel.

A körülöttünk levő környezetet befolyásoló néhány szubjektum kusza érdekei, a természetbe való indokolatlan beavatkozások, a növekvő nyugtalanság és a természet megőrzéséért való aggodás. Ilyen tényezők szerepelnek egyre gyakrabban, ha a Garam, az ártéri erdők, a környező mezőgazdasági területek kerülnek szóba. Kimondásukkor a lakosok nagy részének a kavics-kitermelés, a vízi erőmű, a tarvágás, az elérteketlenedés és hasonló szavak jutnak eszébe. Nincs ez teljesen rendjén.

A városoknak és falvaknak a területfejlesztési tervekkel és más egyéb fejlesztési dokumentummal és rendelkezéssel sikerül úgy-ahogy hatást gyakorolnia a fejlesztésre és általában a területükön folyó életre. S hogy mi történik a város külterületein, az önkormányzatokat kevésbé érdekli, és ha mégis, úgy sem igen tudják befolyásolni a

folyamatokat. Városunkban is hasonlóan alakult a helyzet, de a természetbe való beavatkozás mintha egyre sokasodna, és a lakosok figyelmének középpontjába kerülne. „Az élet olyan helyzetet teremtett, hogy komolyan el kell gondolkodnunk azokon a lehetőségeken, hogyan irányíthatnánk a Garam területének fejlesztését és kihasználását. Nagyregióis biokorridoroként üdülés, sport és pihenés céljaira használjuk. Ezen a területen a nemzetgazdaság három ágazata is tevékenységet fejt ki: az erdő- és vízgazdálkodás, valamint a mezőgazdaság. Ehhez hozzászámolhatjuk még az üdülést, a sportot és a környezetvédelmet is. Ezek a tevékenységek sokszor kerülnek konfliktusba egymással. Ezért lenne szükség a tevékenységek, a területkihasználás regulálására és olyan szabályok megalkotására, amelyek problémamentes működésüket biztosítanák. Kelletlenül figyeljük a garami kavicskitermelést, amely a „Povodie Hrona” vízügyi igazgatóság tevékenységével hozható összefüggésbe. A mezőgazdaság terén meg kell egyezni, egyáltalán van-e értelme a közeli helyeken vetni, nem lenne-e jobb, ha erdősítenénk ezt a területet, esetleg kicserélnénk a mezőgazdasági talajt erdeire, vagy ott kezdeni a kavicskitermeléssel, egy

zselízi példa alapján, amikor a szövetkezet halastavat hozott létre, és végül valószínűleg sikerül megegyezni az üdülési lehetőségekről is. A zselíziek két évvel ezelőtt megfigyelheték, hogy a Garam melletti erdő egy részét tarvágással irtották ki, amit sokan durva, méltatlan beavatkozásnak minősítettek. Az ilyen esetekben is feltételeket kell szabni, melyek meghatározzák a kitermelés szabályait. A tarvágáson kívül kíméletesebb fakitermelés is lehetséges. Úgy gondolom, hogy a lakosság pihenését biztosító, az üdülési valamint a vizuális-esztétikai funkciót betöltő regionális szintű biokorridor esetében az ehhez hasonló durva beavatkozás megengedhetetlen. Erről azonban tárgyalni kell, és belefoglalni az egyes általános érvényű dokumentumokba” – mondta Bakonyi Pál, a város polgármestere.

Jelenleg a városnak kevés eszköz áll a rendelkezésére e beavatkozások befolyásolására a város külterületén. „A városnak akkor van lehetősége a fakitermelést befolyásolni, amikor azt a „Povodie Hrona” vízügyi igazgatóság a folyómeder karbantartása céljából végzi. A folyamatba első fokú természetvédelmi szervként léphet be. A meder gondozójának ebben az esetben bejelentési kötelezettsége van. Abban az esetben, ha a város úgy ítéli meg, hogy a gondnok túllépte hatáskörét, azonnali hatállyal határozatot adhat ki a fakivágás leállítására. Ha a kivágást az állami erdőgazdálkodási vállalat végzi, a városnak nincs hatásköre beavatkozni, még akkor sem, ha a saját külterületéről van szó. Az erdészeknek van egy jóváhagyott tízéves erdészeti gazdasági tervük, melynek jóváhagyási eljárásában a város is részt vesz, és a véleményezés idején kifogást emelhet. A kavicskitermelés esetében, melyet a vízügyi igazgatóság karbantartásként végez, néhány esetben más szállító közreműködésével, mint pl. Zselízen is, a vállalatnak nincs bejelentési kötelezettsége a várossal szemben, tehát, a városnak nem áll módjában befolyásolni, sem korlátozni a kitermelést. Abban az esetben, ha a kitermelésnél megengedett határértékek túllépésének indokolt gyanúja áll fenn, a Szlovák Környezetvédelmi Felügyelethez fordulhat, amely indokolt esetekben leállíthatja a kitermelést” – mérlegeli az önkormányzat jelenlegi lehetőségeit Gabriela Bielíková, a városi hivatal környezetvédelmi részlegének előadója.

A kérdéssel a városi képviselő-testület korábbi ülésein a garami kavicskitermeléssel, illetve a vízierőmű engedélyezésével kapcsolatban volt szó. A polgármester szokatlan megoldást kínált, ami a gyakorlatban a települések belterületeinek esetében használatos: a Garam és környékének övezetére vonatkozó területfejlesztési terv kidolgozását, melynek segítségével a város meghatározhatná a környezetbe való beavatkozás mértékét és

formáját. „Meggyőződésem, hogy a regionális szintű biokorridor övezeti területfejlesztési tervének segítségével koordinálhatnánk és megszabhatnánk e területek hasznosításának mértékét. Igaz, hasonló megoldással eddig nem találkoztam. Javasoltam a képviselőknek, hogy próbáljunk meg ilyen dokumentumot kidolgoztatni. Ilyen anyag nélkül nincs lehetőségünk arra, hogy valamit betiltsunk vagy korlátozzunk, és nem szívesen haladnánk a többéves bírósági tárgyalások útján” – mondta a polgármester. Ha ezek a tervek a területfejlesztési terv közreműködésével valóra válnának, nagyobb teret kapna az önkormányzat a várost övező területek hasznosítási feltételeinek meghatározásában, beleértve a kavics vagy a fa kitermelését is. Ráadásul: ilyen dokumentummal megelőzhető lenne a független szakmai háttér nélküli találgatás és politikai vita, mert a beavatkoási lehetőségeket még a területfejlesztési terv előkészületi szakaszában vizsgálnák meg, így egy esetleges beruházó érdeklődése esetén a várható következmények előreláthatóak lennének, ami megkönnyítené a képviselők döntését.

(ik)

Makón ízlett a káposztaleves

Amikor városunkban már javában folyt a készülődés a búcsúra, szeptember 11–12-én egy Zselízt képviselő 8-tagú küldöttség vett részt Makón a testvérvárosok találkozóján. Az összejövetelre a huszadszor megrendezett hagyományok alkalmából került sor, melyet minden évben a Makót a világban híressé tevő hagyomány népszerűsítésére szervezik. A fesztivál keretében a baráti városok gasztronómiai bemutatót tartottak. Ezen a Pásztor András vezette

zselízi delegáción kívül részt vettek a lengyel Jaslo és Radomsko önkormányzatainak tagjai is. Szakácsaink szlovák káposztalevest készítettek, melynek olyan nagy sikere lett a látogatók körében, hogy a helyi hotel menedzsere elkérte a receptjét, és ígéretet tett arra, hogy az étel felkerül az étlagra.

(ik)

Az alsó tagozatosok épülete biztonságosabb lesz

Amikor a város egyik alapiskolájában felújítás folyik, egy másik oktatási intézményben vész-helyzet alakult ki. A napokban a Komenský utcai alapiskola újabbik épületén, melyben az étterem és az alsó tagozatos osztályok, tehát a legkisebb gyerekek vannak, a tető javításra szorult. Idén tavasszal már tájékoztattunk a romló helyzetről, hiszen az épület mennyezete a gyakori esőzések során többször és több helyen beázott, ráadásul a konyhában egy darabon a vakolat is lehullott. Mivel a tetőt már többször is megjavították, a szakemberek ezt az állapotot az épület meghibásodott statikájára, ezzel együtt a rossz alapokra fogták.

Éppen ezért idén tavasszal a helyi D+G Kft. megjavította és megerősítette az alapokat. „A munkák során megállapították, hogy az épület alatt futó csatornacsövek sérültek voltak, és a szennyvíz – nem tudni, mióta – a talajba folyt el. Az is kiderült, hogy a külső falak egyike alól hiányzott a beton alapozás. Ezeket a hibákat eltávolították – megtörtént a földszinti szociális helyiségek felújítása, megerősítették az alapokat, a fal egy részét felújították, és a szennyvízcsatorna-csőveket is rekonstruálták” – nyilatkozta Kádasi

László, a magyar alapiskola igazgatója. A felújítás második része – a tető felújítása – októberben folytatódik. Az épület statikai hibája miatt a lapos tetőt a múltban sokszor javították – foltoztatták. A statikus véleménye szerint a sok aszfaltreteg oly mértékben leterhelte a tetőt, hogy jelenleg a beszakadás veszélye fenyeget. „A kátránypapírt mint veszélyes hulladékot egy speciális cégnek kell eltávolítania. A tervek szerint októberben kezdjük meg a tető felújítását, amely ezúttal már bádognál készül. Elvégzik a szigetelést is, és felszerelik a vízelvezető rendszert. Már csak az anyagiak kérdése maradt nyitott.

Lehetőségei szerint a város adja a pénzt, de várjuk az oktatási minisztérium bizottsági határozatát is, ugyanis a kerületi tanügyi hivatalon keresztül kérvényt nyújtottunk be a minisztériumba, a balesetveszélyes állapot megszüntetésének fedezésére” – tette hozzá az igazgató. A munkák elvégzésével megszűnne az iskola legsürgetőbb problémája, ám ahogy az illetékesek mondják, a további meghibásodásoknak csak akkor lehetne igazán elejét venni, ha egy átfogó felújítást végeznének, lehetőleg Európa Uniósi alapokból megfinanszírozva.

(ik)

A szolgáltatások házát nemzetközi pályázatnak köszönhetően újítják fel

Városunk központjában hamarosan újabb épületet újítanak fel és korszerűsítenek – a szolgáltatások házát. A felújítás a *Zselíz és Isaszeg vállalkozói infrastruktúrájának fejlesztése* projekt keretében valósul meg. A város 273 837 eurót nyert erre a célra határon átvéelő pályázat révén, melyet Isaszeggel közösen nyújtottak be a Magyarország–Szlovákia Európai Területi Együttműködés programban. A fő célkitűzés, hogy megalakuljon a Zselíz Isaszeg Business – szakmai társulás, nemzetközi vállalkozói infrastruktúra, melyet a két fél azzal a céllal hoz létre, hogy szorosan együttműködve és összefogva határon átvéelő vállalkozói infrastruktúrát teremtsen. Egyidejűleg mindkét oldalon létrehozzák a vállalkozói szolgáltatások centrumát, melyek vállalkozásokkal kapcsolatos szakmai tanácsadást nyújtanak

és segítenek elindítani a vállalkozók közti együttműködést.

A projekt keretében a szolgáltatások házában kell kialakítani a vállalkozói szolgáltatások centrumát. A korszerűsítés és felújítás magába foglalja az ablakok cseréjét, a külső vakolat és a szociális helyiségek, valamint a tetőzet felújítását és az épület szigetelését. Részbe lesz a helyiségek berendezése és két irodahelyiség felszerelése is. A vállalkozói centrum vállalkozóknak ingyenes szakmai szolgáltatást nyújt, főleg pénzügyi, könyvelési és adókérdésekben, de vállalkozói tanácsadást is működtet majd.

(ik)

A népszavazáson a zselíziek 23,34%-a vett részt

Szeptember 18-án, szombaton városunkban is nyitva tartottak a szavazóhelyiségek, aminek köszönhetően a zselíziek is kinyilváníthatták véleményüket a feltett hat kérdéssel kapcsolatban. Ám a szlovákiai helyzethez hasonlóan nálunk sem járult a választók több mint fele az urnákhoz, és elmondhatjuk, hogy a hat szavazóhelyiség kongott az ürességtől. A 6050 bejegyzett szavazó közül 1415-ben szavaztak. A tévé- és rádiódíj fizetésének megszüntetése mellett 1244-en tették le voksukat, 112-en ellene szavaztak. A parlamenti képviselők immunitásának szűkítésére 1343 igen és 28 nem érkezett, 1338-an vélik úgy, hogy csökkenteni kellene a képviselők számát, 39-en ellenkező véleményen vannak. 1281-en szavaztak igennel arra a kérdésre, hogy a kormányzati szervek legfeljebb 40000 euró értékű gépkocsi beszerzésére legyenek törvényileg felhatalmazva, és 80-an nemmel. Annak a lehetőségét, hogy interneten is választhassunk parlamenti és európai parlamenti képviselőket, 1048-an fogadnák szívesen, 269-en csak a már bevált módszert támogatják. A sajtótörvénnyel kapcsolatos kérdésre, hogy a kormányzat képviselői ne érvényesíthessék válaszdási jogukat a médiában, 1127 zselízi választott igennel, 168-an voltak ellene. A népszavazás nyugodt körülmények közt valósult meg, a nap folyamán a szavazással kapcsolatosan semmilyen rendbontás nem történt a város területén.

(sh)

Jól szolgál a céljának

A Nyugat-Szlovákiai Energetikai Rt. (ZSE) 2002 óta tagja Európa legnagyobb energetikai concernjének, az E.ON-nak. A tagságból vitathatatlanul sok előny származik a piacon, de ugyanakkor bizonyos kötelezettségek is adódnak. A ZSE esetében, ahogy maga a társaság vallja, ez azt jelenti, hogy vezető szerepet szeretne betölteni a társadalmi felelősség kérdéseiben azzal, hogy szociális, kulturális, környezetvédelmi, sport és egészségügyi projekteket támogat Nyugat-Szlovákiában.

Amint már arról lapunk múlt havi számában beszámoltunk, az egyik projektkiírásra a zselízi Béke utcai alapiskola is reagált, amely a Családi futball program keretében 3600 eurót nyert. Ennek és további szponzoroknak köszönhetően a többrendeltetésű sportpályán három szintes, 150 férőhelyes tribün épült.

Ahogy magunk is meggyőződhattünk róla, a lelátó jó szolgál a céljának, dicsérik a sportolók és a nézők is. Végül is a projekt nem volt öncélú, a kiírás egy lehetőség volt egy szükséglet kielégítésére.

(sh)

Zselíz – a biodiverzitás fővárosa

A biológiai sokszínűség nem rendezettséget jelent

Szeptember elején Szlovákia-szerte – legálábbis environmentális körökben – Zselíziről beszéltek. Kis városkánk a biodiverzitás nemzetközi napja alkalmából a biodiverzitáshoz való lelkes hozzáállásával képes volt legyőzni a kerületi és járási székhelyeket, megszerezve az önkormányzatok országos versenyében a biodiverzitás fővárosa címet. A verseny ünnepélyes kiértékelése szeptember 9-én volt Pozsonyban az országos versenyt szervező Regionális Environmentális Központ védnöksége alatt. Kategóriájában (10 ezer lakosig) Zselíz megnyerte a versenyt, abszolút elsőséget is szerzett a versenyben, és elnyerte a legjobb projektért járó oklevelet is.

A biodiverzitás fővárosa versenyben azt értékelték, hogy az önkormányzatoknak milyen volt a hozzáállásuk az alábbi területekhez: zöldövezetek, mezőgazdaság, víz- és erdőterületek, területfejlesztési tervezés, environmentális nevelés és a lakosokkal való együttműködés. A városnak a versenyben való részvételét a környezetvédelmi részleg három munkatársa: Gabriela Bielíková, Jana Kišdurková és Tóth Sándor biztosította.

A városnak ezeken a területeken végzett tevékenységét projektekkal is alá kellett támasztani, ezért történhetett, hogy a 139 szőlőtelt szlovákiai város közül csupán 20 teljesítette a nevezés feltételeit. „A projektek versenyében a győzelmet a *Tölgyek, emlékezés az Esterházy-családra* című pályázatunk nyerte el, amelyet a parki fák gondozásáról írtuk. Ezt tavaly valósítottunk meg a Föld napja alkalmából, amikor az Ekopolis Alapítvány és a Skanska csoport támogatásával

zen bekapcsolódtak a lakosok, a harmadik szektor és a vállalkozók is” – mondta Gabriela Bielíková, aki több projektet is felsorolt, amelyeknek köszönhetően városunk további pontokat szerzett a versenyben. A következőkről van szó: *Zöldövezetek kialakítása és a meglévők revitalizációja Zselíz város levegőtisztaságának javítása érdekében* (sajnos, egyelőre sikertelen pályázatról van szó, amely egy újabb kiírásra vár), *Enviroprojekt 2008 – az environmentális érzés felébresztése óvodáskorban* (a helyi óvodával együttműködve), *Föld napja* (idén a biodiverzitásnak szentelve), *Az Alsó-Garam menti ökológiai stabilitása és biodiverzitása* (a régióban alkalmazható ökológiai stabilizációs intézkedések kidolgozása az állami erdőszettel, a vízgazdálkodókkal és a mezőgazdászokkal együttműködve), *Talaj-ökológiai egységek a város területén* (talajtípusok áttekintésének kidolgozása, kapacitásuk megjelölésével, védett mezőgazdasági földterületek kiválasztásával), *A víz napja* (a lakosoktól fogadott mintavétel és -elemzés), *A madarak napja* (interaktív tanulmányi-gyakorlati kiállítások), *ProLocal* (a Formica polgári társulással együttműködve – a Zselíz területét és környékét érintő szakdolgozatok adatbázisának kialakítása).

„Nagyra értékelték a hógazdálkodást is, tehát a tüzelőanyag megváltoztatását (gázzal szalmára), további jelentős mutató volt a város területén található vízfolyások aránya” – tette hozzá Tóth Sándor. Pontozták pl. *A legszebb erkély, kiskert és lakóház környéke* versenyt, ill. *A Szébb Garamért* (a folyó menti és a városban levő illegális személerakatok felszámolása) elnevezésű rendezvényt. „Városunk kitűnt a versenyben a többi közül az önkormányzatok kötelesegein túl végzett environmentális feladatok teljesítésében is, pl. a természetvédelmi intézkedéseknek a kötelező érvényű rendeletek közé illesztésével. Legtöbbre azokat a zöldövezetek terén hozott intézkedéseket értékelték, amelyek pl. kiültetésekor előnyben részesítik az eredeti fafajokat, vagy azt, hogy vannak olyan területek, amelyeket nem kaszálnak rendszeresen, hogy

reprodukálódjon az ökológiai rendszer, hogy helyi komposztot használnak, a függőleges növénytelepítést (kúszónövényekkel), vagy hogy ellenőrzik-e a növényzet pótlását, és

Biodiverzitás

Mit is jelent a biodiverzitás szó: a diverzitás lényegében sokféleséget, sokszínűséget jelent. A biodiverzitás – biológiai diverzitás – biológiai sokszínűség – az élő természet minden szervezési szintjén való sokféleséget jelenti.

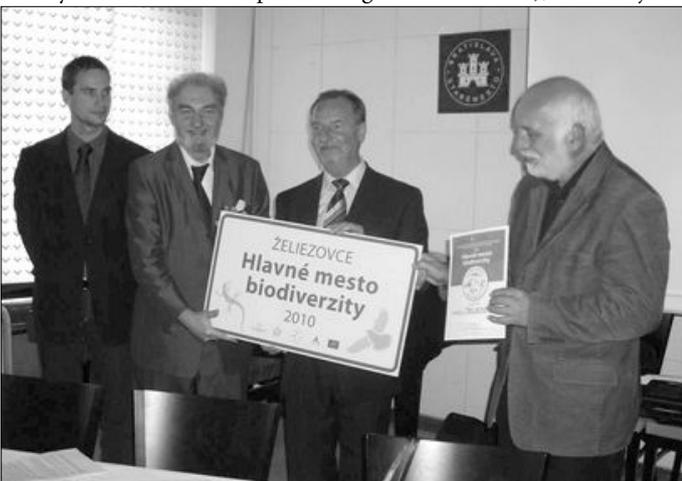
A genetikai szinttől egészen a társadalmak és az ökológiai rendszerek diverzitásáig, az élő szervezetek faji gazdagságáig (rovarok, madarak, növények, fák stb.), melyek az adott helyen előfordulnak (pl. Zselíz város területén) valamint az egyes társadalmi fajok közti rengeteg egyed kiegyensúlyozottsága. A biodiverzitás kulcsfontosságú az emberre nézve. Lényegében egyszintűen függünk az ún. ökológiai rendszerek által nyújtott szolgáltatásoktól, amelyek a földi élet feltételei: részt vesznek a napenergia hasznosításában, az éghajlat megtartásában, hatnak a légkör összetételére, a víz minőségére, az anyag- és energia-körforgásra, a káros anyagok semlegesítésére. Az ökológiai folyamatokat az egyes növény- és állatfajok tevékenységének összessége alakítja (beleértve a mikroorganizmusokat is). Az ökológiai rendszerek funkcióit nem tudjuk helyettesíteni, még akkor sem, ha úgy tűnik, a műszaki fejlettségünk képessé tesz erre. Általánosságban nagyobb biodiverzitás jellemző a hatékonyabb produktivitású ökológiai rendszerekre, melyek képesek ellenállni a stressznek, és egyidejűleg több élő szervezetet is jó állapotban tartani.

(at)

hogy a város vezet-e nyilvántartást a növényzetről. Ezen a téren nagyon jól helytálltunk, mert a város 1987 óta vezeti az nyilvántartást. Pozitívan értékelték az environmentális tevékenység során a harmadik szektorral és a lakosokkal való partnerséget” – mondta Gabriela Bielíková és a lakosokkal kapcsolatban még hozzátette: „Gyakran helytelenül értelmezik a biodiverzitás fogalmát, ami nem a gondozott közterületeket jelenti, inkább ellenkezőleg, hogy minél kevesebb legyen az olyan elem, amelybe az ember beavatkozott, hogy a biológiai sokszínűség minél jobban megmaradjon. Sokan megkérdezik, tulajdonképpen miben értük el az elsőséget, mások nem akarják tudni, mégis gyakran negatívan reagálnak.”

A címet nehéz munkával, az önkormányzat összehangolt hozzáállásával sikerült megszerezni, és szükség volt a lakosoknak, a vállalatoknak az environmentális tevékenységbe való bevonására is. „Az egyik oldalon főleg kötelesegeink vannak, ha meg akarjuk tartani ezt a színvonalat. Másrészt viszont reklám ez városunknak, és bizonyos mértékben előny is a környezetvédelmi pályázatok megítélésakor” – teszi hozzá Jana Kišdurková.

(ik)

kezdtek el a fák gondozását. Ezt a lakosoknak szánt előadásokkal kötöttünk össze. A projekt révén íródott meg a Zselíz város történelmileg és botanikailag jelentős fajtái című dokumentáció, amely a zsűrinek főleg azért nyerte el a tetszését, mert négy nyelven készült, polgári társulással közösen, ráadásul a Föld napján valósult meg, amelybe Zselí-

Röviden

Szeptember közepén tárgyalás folyt Galgóczy Rudolf római-katolikus esperes és a város polgármestere közt az Esterházy-kripta rekonstrukciójának lehetőségeiről. A város három évvel ezelőtt nyert pályázatot a kripta részleges helyrehozatalára, de több lehetősége adódna, ha ez az ingatlan a tulajdonában lenne. Éppen ezért a tárgyalás témája a kápolna szimbolikus árú városi tulajdonba vétele volt.

A zselízi Garam-hidat felújítása alatt teljesen csupán két esetben kell lezárni, tájékoztatott Bakonyi Pál. A beruházó véleménye szerint mindkét esetben csupán néhány napig tartana a hídlezárás, és azt is hétvégékre időzítenék, hogy minél kisebb mértékben korlátozza a közlekedést.

A városban 36 km közúti hálózat van, miközben 1 méter felújítása megközelítőleg 170 euróba kerül, hangzott el a városi önkormányzat szeptemberi ülésén. Könnyen kiszámítható, hogy a zselízi utak komplett felújítása 6 120 000 euróba kerülne, ami jelentősen meghaladja a város lehetőségeit, még akkor is, ha több éves, akár több tízéves megvalósítással számolnának.

Reciklációs...

I→ szóló memorandumot, amellyel megbízták a polgármestert, hogy folytasson tárgyalásokat egy reciklációs erómű beruházásának lehetőségéről. A képviselők megismerkedtek a beadott pályázatok jelenlegi helyzetével, valamint a városi ingatlanok bérhátralékainak behajtásával kapcsolatos helyzettel. A polgármester tájékoztatta a jelenlevőket az általa folytatott tárgyalásokról és szeptemberi programjairól, majd a képviselők megismerkedtek a városi rendőrség augusztusi tevékenységéről szóló beszámolóval. A képviselők interpellációja a következőkre irányult: mikor esedékes a városi támogatások kifizetése; a közterületek elnevezéséről szóló határozatok; milyen befolyással lehet a város a főúti mentális családi házak rendben tartására. (ik)

A 2010-es helyhatósági választásk képviselő-jelöltjei

	Név	Életkor	Foglalkozás	Lakcím	Párt, koalíció
1	Adamcsek Csaba	33	vállalkozó	Jilemnického 9	SDKÚ-DS
2	Bálint Ladislav, Mgr.	47	ker. igazgató	Schubertova 9	SaS
3	Borková Mária	52	vállalkozó	Rákócziho 1	MOST-HÍD
4	Boška Ladislav	38	adm. munkaerő	L. Štúra 14	SDKÚ-DS
5	Botta Vladimír	42	ker. menedzser	Schubertova 40	független
6	Csenger Tibor, Ing.	45	gépészmérnök	Tulipánová 6	SMK-MKP
7	Cserba Ján, Ing.	46	mez. mérnök	Kpt. Nálepku 21	SMK-MKP
8	Cserbová Gabriela	55	vállalkozó	Poľná 44	független
9	Csicsmanová Diana, Ing.	38	közgazdász	Mikulská 20	SDKÚ-DS
10	Csonka Ákos, Bc.	23	diák	L. Štúra 14	SMK-MKP
11	Frenková Eva	48	operátor	Železničná 31	SDĽ
12	Gažo Gabriel	37	áll. alkalmazott	L. Štúra č. 11	független
13	Gulyás Róbert, Ing.	45	ügyvezető	Adyho 12	független
14	Haborák Milan, Mgr.	37	vállalkozó	Hviezdoslavova 52	MOST-HÍD
15	Harisová Mária	54	egészs. nővére	Hronská 33	SMK-MKP
16	Hasznos Miroslav	35	vállalkozó	Mikulská 1	SaS
17	Horánsky Ladislav, Ing.	40	vállalkozó	Sacherova 1	SDKÚ-DS
18	Horváth Géza, RNDr.	59	pedagógus	Agátová 10	SMK-MKP
19	Jámbořová Silvia, PaedDr.	38	pedagógus	Mierová 60	MOST-HÍD
20	Kepka Marek	30	pedagógus	Mierová 35	SMK-MKP
21	Konopka Miloslav	31	vállalkozó	Lipová 12	MOST-HÍD
22	Kovács Kazimír, Ing.	37	koordinátor	Sládkovičova 5	MOST-HÍD
23	Martosy Peter, Ing.	44	vállalkozó	Nezábudková 3	független
24	Melcer Gabriel, Ing.	43	gépészmérnök	Úzka 27	SMK-MKP
25	Mészáros Ondrej, JUDr.	52	ügyvéd	Brezová 10	független
26	Mihók Róbert	47	vállalkozó	Poštová 11	SDKÚ-DS
27	Miklósová Tímea, Ing.	33	menedzser	Železničná 1	MOST-HÍD
28	Mocsyová Katarína	50	vállalkozó	Dózsova 11	független
29	Molnár Tibor, Ing.	47	építészmérnök	Agátová 18	független
30	Nagy Attila	38	vállalkozó	Mikulská 95	független
31	Nagyová Eva	38	vállalkozó	Mikulská 95	független
32	Pivarčiová Ludmila	57	vállalkozó	Mierová 57	független
33	Polka Pavel	58	műsz.gazd.alk.	Nová 1	független
34	Pomposová Edita	54	munkanélküli	Jesenskéého 3	KSS
35	Récsei Róbert, Ing.	42	mez. mérnök	Velký Dvor 27	SMK-MKP
36	Režo Juraj, Mgr.	58	pedagógus	Hronská 1	független
37	Salma Ján	58	építkezési dolgozó	Mierová 61	független
38	Sokol Ladislav	49	vállalkozó	Lipová 2	MOST-HÍD
39	Szabó Ladislav, Ing.	53	vállalkozó	Brezová 3	MOST-HÍD
40	Šebők Karol, MUDr.	65	orvos	Kpt. Nálepku 12	SDKÚ-DS
41	Šedivá Marianna, Ing.	40	közgazdász	Jilemnického 5	független
42	Tomašovič Vojtech, Mgr.	56	pedagógus	Krátka 10	független
43	Tóthová Katarína, Ing.	48	vállalkozó	Kherndlova 5	független
44	Turzová Irena, PaedDr.	50	áll. alkalmazott	Brezová č. 13	független
45	Vargová Ludmila	52	munkanélküli	Poľná 26	KDH
46	Vékony Ladislav, Ing.	52	áll. alkalmazott	Svodov č. 150	független

Miért a központot? Ezt támogatják

A városi képviselő-testület szeptemberi ülésén a képviselők foglalkoztak a város részéről az euróalapokhoz benyújtott, vissza nem térítendő anyagi támogatásra írt pályázatok át-

tekintésével is. Az összesítésből kitűnt, hogy az utóbbi időszakban a város pályázatokból összesen 6 089 005,39 € támogatást nyert. Az 5%-os önköltség mellett ez azt jelenti, hogy 273 382,53 € önrésszel 5 649 049,04 € dotációt kapunk, mindemellett finanszírozni kell még további, a projektekkel összefüggő, el nem számolható tételeket kb. 150 000 € nagyságban. A város benyújtott további

pályázatokat is, amelyekről még nem döntöttek, melyek esetében az összköltség eléri az 1 903 393,87 €-t. Ezeknek a pályázatoknak az elszámolható tételei 1 871 034,14 €-t tesznek ki, a város saját költségei pedig elérik a 93 567,78 €-t, így a 95 %-os támogatás az összes pályázat sikere esetén 1 777 485,89 €-t jelentene. A város egyik legnagyobb pályázatával kapcsolatban – a városközpont közterületeinek felújítása, melynek megvalósítása jelenleg van folyamatban – nagy vita alakult ki arról, hogy szükség volt-e erre a felújításra. A város önrésze ebben a pályázatban 208 969 €-t tesz ki. *„Ha ezt az összeget más utca rekonstrukciójára fordítottuk volna, nem sokra tellett volna belőle, és az alapokból sem kaptunk volna támogatást, mert a pályázati felhívás a településközpontok felújítását célozta meg. Azáltal, hogy erre a célra fordítottuk, 61 625 eurós, 5%-os önköltséggel az alapokból 1 170 891 eurót nyertünk. Ezért újítjuk fel a városközpontot, és nem egy másik utcát”* – fejtette ki a polgármester.

(ik)

Folytatódik a Béke utcai iskola felújítása

Arról beszélgettünk Marta Zabadalovával, a szlovák alapiskola igazgatójával, hogy hogyan sikerül összehangolni az iskolaépület külső és belső részének felújítását az oktatással: „Egyszerűen össze kell hangolni. Előny számunkra, hogy 4 osztályunkat egyelőre a szabadidőközpontban helyeztük el, ami közel van a pedagógusoknak is, ahonnan nincs messze az étterem és a tornaterem sem. Októbertől azonban a szabadidőközpont megkezdi tevékenységét, s két osztálynak vissza kell költöznie az iskolába.” Az épületben újraserelik a vízvezetékeket, az osztályokban a klasszikus vízcsapokat kicserélik egykarosra, új csempék kerülnek a falakra, a folyosókat lezárják. „Igyekszünk elkülöníteni a tanulókat a munkásoktól, hogy meggátoljuk a szemét széthordását az épületben. A munkák az épület egyik felében folynak, a szociális helyiségeket is elosztottuk, a fiúk lent, a lányok fent veszik igénybe. Minden emeleten van szociális berendezés a mozgáskorlátozottaknak is. Minden osztályt felcsiszoltak már, néhányban még festeni kell, és azokban az osztályokban, ahol gumi padlóburkolat volt, már újakkal helyettesítették. Az alsorba a gyerekek nem járnak, tele van polisztirollal, hasonlóan az összekötő folyosók is.” A tanterem felújításának befejezése után

az épület nyugati szárnya kerül sorra – a szaktanterem. Immár az időjárás is sürgeti a külső munkákat, a szigetelést és a tetőzet átépítését. Ezt követi majd az iskolai étkezde épületének kibővítése, amivel új tantermet nyernek, az iskolai műhelyek épületén a tető átépítése valamint a tornatermet és az éttermet összekötő folyosó kiépítése... Végezetül az iskola dolgozói elmondták,

a projekt megvalósításától azt várják, hogy korszerűbb, jobb felszereltségű iskolájuk lesz, és szeretnék, ha a tanulók a berendezést jobban megbecsülnék. Nagyobb lesz a nyugalom is, amikor a munkák befejeztével az iskolában visszatér az élet a régi kerékvágásba – tette hozzá az igazgató, Marta Zabadalová.

(*sh, foto: Ludo Jonáš*)

Röviden

Augusztus végén a városi rendőrség a nyomára bukkant azoknak a gyanúsítottaknak, akik egy nappal korábban a szlovák alapiskola területéről egy vasajtót tulajdonítottak el. A gyors intézkedésnek köszönhetően az ellopott ajtót megtalálták, és visszaadták az iskolának.

Annak ellenére, hogy szeptemberre ígérték a csatornahálózat-fejlesztés vissza nem térítendő támogatását szolgáló pályázat újbóli kiírását, ebben az időszakban nem jelent meg olyan felhívás, amelyre Zselíz jogszerűen pályázhatott volna. A város felkészült arra, hogy naprakészen reagáljon egy esetleges felhívásra, és ismételten támogatást kérjen a városi csatornahálózat fejlesztésére.

A város folytatja a bérleti hátralékok behajtását. Több esetben megkapta a járásbíró-ságtól az érvényes határozatot, amelyeket átadott a végrehajtónak. Az esetek döntő többségében jelentősen csökkent a bérhátralék, új adósok csupán a Rákóczi utcai bérházban jelentek meg.

A városi képviselő-testület 42. ülésének napirendjén szerepelt hogy szüntessék meg a 2008 októberében hozott határozatot, amelyben az önkormányzat egyetértett a város és a Zselízi Mezőgazdasági Szövetkezet közötti telekcseréről szóló szerződés aláírásával. Ennek értelmében a külterületeken levő telkekért cserébe a város megkapta volna a fürdő és a kemping területét. A határozat megszüntetésére Gulyás Róbert tett javaslatot, aki a szerződést a város számára hátrányosnak tartja. Cserba János javaslatára a képviselők ezt a pontot törölték a napirendből. A kataszterbe vételt a szerződő felek idén márciusban leállították.

A Csikókertben 18 olyan telek van, amelyeket a múlt század 80-as éveitől kezdve az elmúlt néhány évig számítva a város folyamatosan azzal a céllal adott el az érdeklődőknek, hogy családi házakat építsenek, de a telteken a mai napig nem építkeztek. A későbbi szerződések tartalmazták (a feltételek figyelmen kívül hagyása esetén) a szerződéstől való visszalépés vagy az ingatlan-visszavásárlás lehetőségét. A város foglalkozik ezzel a kérdéssel, hogy megelőzze a telekspekulációkat.

Az részesedési adók elmaradása, amely az elmúlt hónapokban egzisztenciálisan is fenyegette a szlovákiai önkormányzatok működését, csak részlegesen tudják törleszteni, tájékoztatott a polgármester, hivatkozva a pénzügyminiszter nyilatkozatára. A részesedési adóbevételek csökkenése a tavaszi hónapokban volt a legjelentősebb. Áprilisban és májusban a város a várt bevételnek csupán a 40%-át, júniusban pedig csak a 20%-át kapta meg ebből a forrásból.

Közelednek a helyhatósági (önkormányzati) választások, amelyek időpontja 2010. november 27.

Lapunkban bemutatjuk önöknek a 12 polgármester- és a 46 képviselőjelöltet, akik a mostani választások során igekeznek elnyerni bizalmukat. A Zselízi Hírmondó következő, novemberi számában pedig teret adunk városunk 12 polgármesterjelöltjének, hogy röviden ismertesse a következő 4 évről alkotott elképzeléseit.

Szeptemberi önkormányzati ülés Reciklációs erő- műről kezdődnek tárgyalások

A zselízi városi képviselő-testület szeptember 30-án tartotta 42. rendes ülését a városi hivatal esketőtermében. Bevezetőként elfogadták a panaszok és petíciók beadásának, elfogadásának, nyilvántartásának, kivizsgálásának, ügyintézésének folyamatáról és ellenőrzéséről szóló kötelező érvényű rendeletet. Első olvasatban foglalkoztak a környezetvédelemről szóló kötelező érvényű rendelettel, mellyel kapcsolatban vita alakult ki a kötelező érvényű rendeletek betartásának, büntetésének szigorúságáról és ellenőrzéséről. A testület a javaslatot tudomásul vette, és ezzel második olvasatba utalta. Jóváhagyta a város területrendezési tervének módosítását és 5-ös számú kiegészítését, a 16/2009-es számú, a város fenntartása alá tartozó iskolák és oktatási létesítmények részleges költségterítésének mértékéről szóló kötelező érvényű rendelet módosítását. A városnak az egykori szódói óvodaépület eladására vonatkozó eladási ajánlatára egy érdeklődő jelentkezett – egy csatai székhelyű társaság. Peter Martosy az ajánlattal kapcsolatban rögtön két pozitívumra is felhívta a figyelmet: az eredetileg szakértő által megállapított árat 7000 euróval sikerült növelni, és a városban új vállalkozó jelenik meg. A képviselőket biztosították arról, hogy a városi képviselő-testület múltkori ülésén hozott határozatának értelmében az eladásból származó bevételt, 39 900 eurót a szódói ravatalozó felújítására fordítják majd, így az eladást jóváhagyták. A képviselő-testület újból versenypályázatot hirdetett az egykori Házkezelőség területének és ingatlanjának eladására. Foglalkozott azzal a problémakörrel, mely a Csikókertben levő beépítetlenül maradt telkeket érinti, valamint jóváhagyta a hitelkeret segítségével történő beruházások előfinanszírozásának módját. Jóváhagyták az együttműködésről

ZSELÍZI HÍRMONDÓ

95701@postbox.sk

Városi újság

2010. október, XI. évfolyam

ára: 0,35 euró

A közterületfelújítási projektben az 5%-os önrész értelmében 61 625 euróért 1 170 891 eurót kapunk.

2

A biodiverzitás az élő természet minden szervezési szintjén való sokféleséget jelenti.

4

A Kincső néptáncsoport szeptember közepén ünnepelte fennállásának 15. évfordulóját. A Három éjjel, három nap elnevezésű jubileumi rendezvényre ellátogatott Simon Zsolt földművelési miniszter is (középen), aki a polgármesterrel közösen megnyitotta a rendezvényt. **Foto: (ic)**

Zselíz város polgármester-jelöltjei a 2010. november 27-ei önkormányzati választásokon

	Név	Életkor	Foglalkozás	Lakcím	Párt, ill. koalíció
1	Bakonyi Pavel, Ing. arch.	59	építész	Nová 5	független
2	Bálint Ladislav, Mgr.	47	ker. igazgató	Schubertova 9	SaS
3	Dulai Ferenc	63	pedagógus	Hurbanova 10	független
4	Gažo Gabriel	37	áll. alkalmazott	E.Štúra 11	független
5	Haborák Milan, Mgr.	37	vállalkozó	Hviezdoslavova 52	MOST-HÍD
6	Kišďurka Marián, Mgr.	25	projektmenedzser	Fučíkova 9	független
7	Kokoška Miroslav	53	sofőr	Kpt.Nálepku 18	független
8	Kuruc Štefan, Ing.	56	közgazdász	Záhradná 32	független
9	Nagy Géza, JUDr.	62	jogász	Schubertova 39	független
10	Nagy Éva	38	vállalkozó	Mikulská 95	független
11	Tomašovič Vojtech, Mgr.	56	pedagógus	Krátka 10	független
12	Vékony Ladislav, Ing.	52	áll. alkalmazott	Svodov č. 150	független